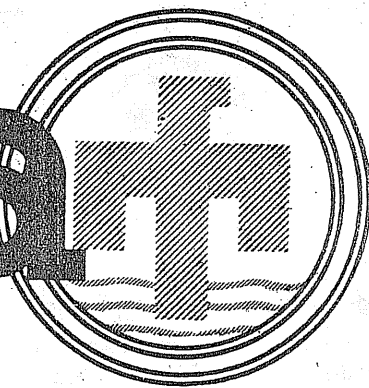
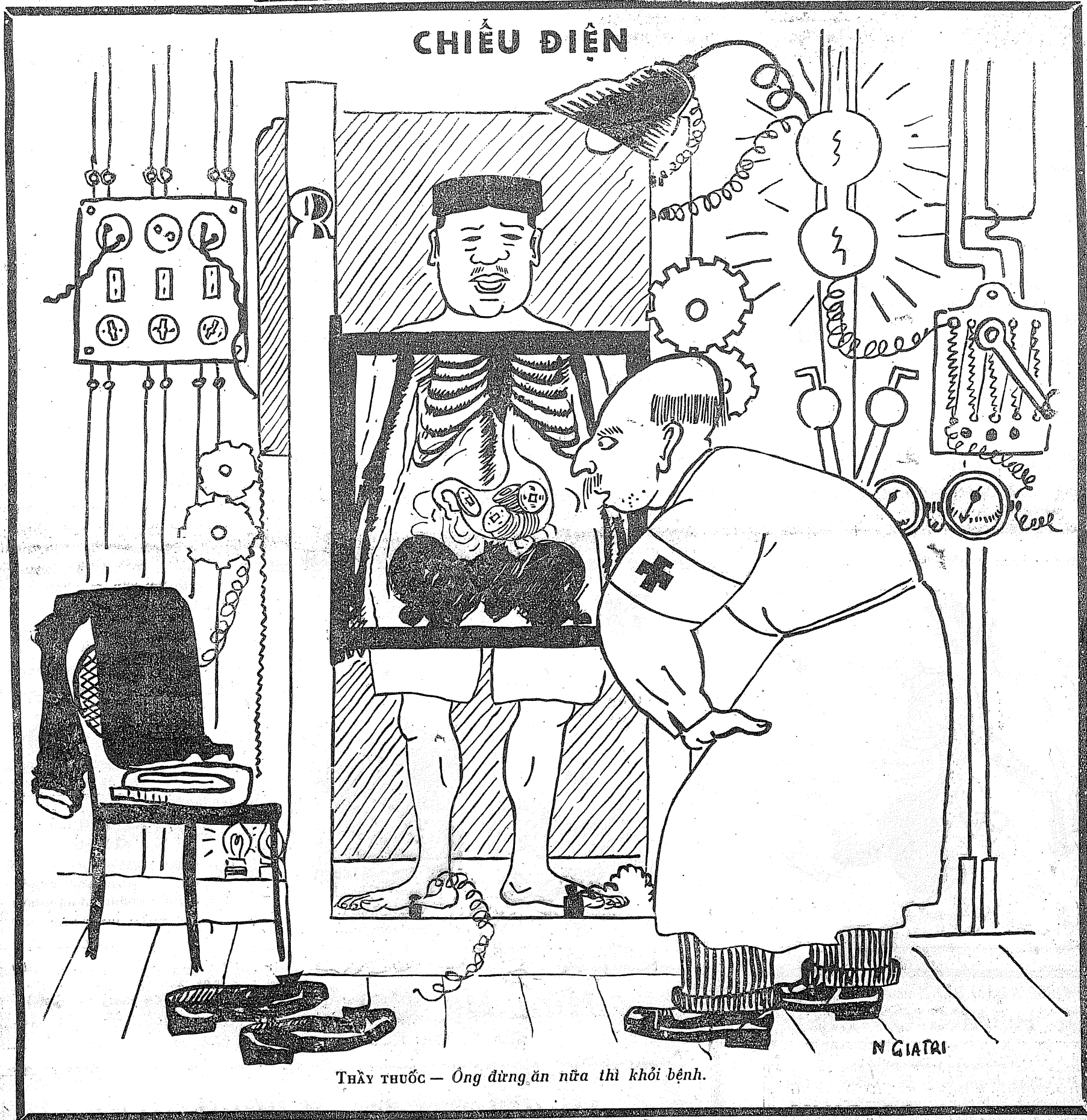

Phong.hóa

Tòa soạn và Trị sự: 80 Đường Quan Thành - Hanoi. Giấy in: 874 - Giấy thép tất Phong.hóa
 Giá báo - Trong nước: 1 năm 3\$00 - 6 tháng 1\$60 - Mỗi số 0\$07 - Nước ngoài: 1 năm 6\$50 - 6 tháng 3\$50.
 Mua báo kể từ 1 và 15 và phải trả tiền trước. Ngân phiếu gửi về ông Ng. tường Tam giám đốc.

tuần báo ra ngày thứ sáu

THẦY THUỐC — Ông đừng ăn nữa thì khỏi bệnh.

TU LUC VANDOAN
 TUAN BAO XA HOI
 VAN CHUONG TRAO PHUNG
 SO IN NHIEU
 NHAT CAC BAO
 O TRONG NUOC
TU LUC VAN DOAN

**KẾT QUẢ CUỘC THI SÁCH
 LẦN THỨ NHẤT CỦA
 TỰ' LỰC VĂN ĐOÀN**

TỪ NHỎ ĐIỂN LỚN

YÊU...

O nước Đức mới có một đạo luật riêng về sự dựng vợ, gả chồng.

Không phải chỉ yêu nhau là có thể lấy được nhau, việc ấy đâu mà dễ dàng như vậy. Nhưng cũng không phải như bên ta, hai họ yêu nhau là được, dẫu cô dâu, chú rể ghét nhau như hai chị em dâu dì nữa.

Trước khi lấy vợ hay lấy chồng, đôi trai gái phải có giấy nhận thực của sở... vệ sinh. Có bệnh, yếu ớt, hay không phải là người giống Nhật-nhĩ-man, sở vệ sinh đều loại ra : là vì cốt cho giống người Đức được trong sạch và khỏe mạnh. Còn ái-tình thì họ không biết là gì cả.

Giấy nhận thực ấy nói đủ : như có dấu chẳng hạn thì nói rõ gia thế, có ấy theo đạo nào, thờ thờ những bệnh gì, mấy tuổi biết nói, biết đi, ra trường học được những gì, da dễ làm sao, lông tóc thế nào, và lúc nào là lần đầu thấy xuân tình hưng khởi..., thật là cặn kẽ, rành mạch, rồi ông thầy thuốc mới phê một câu: «Tốt, có thể lấy chồng được».

Thành thử ra đôi vợ chồng son chưa cưới mà đã không có cái gì dấu được nhau hết. Rõ thực biết nhau từ kẻ tóc, chân lông... ông thủ tướng họ Hít kể đã quá ư cần-thận vậy.

TIỀN CỐNG CỦA ĐÔNG-DƯƠNG

HÃNG năm, các thuộc địa đều phải trích ở quỹ mình một số tiền lớn để nộp cho công quỹ nước Pháp.

Về phương diện ấy, Đông-dương ta được cái hân-hạnh đứng đầu.

Năm 1936, nước Pháp dự định bắt thuộc-địa nộp các khoản như vậy :

1) Tiền chi phí về quân sự : các thuộc địa phải nộp 44.423.000 quan tiền tây, mà trong số đó, Đông-dương được nộp : 35.298.000 quan.

2) Tiền chi phí về quỹ lương hưu trí chung cho các thuộc địa : 1.300.780 quan, mà trong số đó, Đông-dương phải chịu : 516.500 quan.

3) Tiền chi phí của bộ thuộc-địa và những thương cảng : 5.532.088 quan, mà trong số đó Đông-dương ta được nộp : 1.450.500 quan.

4) Tiền chi phí về sở canh nông chung cho các thuộc địa : 1.865.000 quan, mà trong số đó, Đông-dương ta phải chịu : 660.000 quan.

Tổng cộng lại, năm 1936, các thuộc địa phải chung nhau nộp cho quỹ mẫu quốc một số tiền là 53.120.868 quan tiền tây, mà trong số đó, Đông-dương ta được nộp : 37.864.500 quan.

Vậy ra ta đã chiếm được đại đa số trong sự nộp tiền vậy. Mà dễ thường ta chỉ có cái đại đa số ấy là một.

LỄ NGHI...

ĐÃ thấy ở Huế rộn ràng về việc sửa lễ Nam giao. Ta lại sắp sửa có dịp được ngắm một cảnh ngoạn mục. Ta sẽ thấy sống lại ở thời đại khoa học này những lễ nghi có từ ngàn năm xưa, những tư tưởng về vũ trụ của những người sống từ đời tam hoàng, ngũ đế.

Sửa một cuộc tế lễ như vậy, ông trời và bà đất sẽ chuẩn lòng thành của dân tộc ta, mà đáng phúc cho nước ta vậy. Chúng ta nên mừng đi, vì đã

được trời, đất phù hộ, thì chắc chẳng bao lâu, nước yếu hèn sẽ trở nên giàu mạnh vậy.

Nhưng cốt nhất là lòng ta phải thành, cốt nhất là ta vẫn còn tin ngưỡng cái đạo ấy vậy — vì lễ nghi chỉ là hình thức, tin ngưỡng mới là tinh thần — cốt nhất là vẫn tin vào trời xanh xanh kia là một ông thần già, và quả đất tròn tròn này là một bà thần già vậy.

HỘI KÍN

HỒI tháng tám năm ngoái, ông dự thẩm tòa Nam án Haidương tiếp được một bức thư của Nguyễn-văn-Mân tố cáo ông chánh Ninh và ông giáo Kiềm làng Qui-dương lập hội kín. Nguyễn-văn-Mân vốn là người lương thiện, yêu chính phủ, nên vì việc nghĩa mà ra tay tố cáo vậy.

Nhưng đến lúc xét ra, thì cái hội kín ấy lại hóa ra một cái hội hở. Nhận hai ông Ninh, Kiềm rủ nhau mua đồ tập võ, Mân nhất quyết ngay rằng đồ ấy dùng để đánh đồ nhà nước. Một cái chứng cứ chắc chắn như vậy, tiếc thay cho Mân, tòa lại cho là một sự viển vông.

Mà Mân cho là một chứng cứ chắc chắn, không phải là không có cơ : nguyên ông chánh Ninh có sớ sất với Thị-Nga, mẹ Mân, — sớ sất với mẹ Mân tức là kẻ thù của Mân, mà kẻ thù của Mân tức là kẻ thù của nhà nước vậy.

Lý luận như thế, tiếc thay tòa lại không cho là phải, rồi đổ cho Mân cái tiếng xấu là đi vu cáo, rồi lại làm án Mân một năm tù. Thật là oan cho Mân vậy. Mà cũng là oan cho cái nhà pha nó phải giam cầm người anh hùng như Mân.

Nhưng oan ức, Mân ạ, cũng có nhiều người khác, những người hiền lành bị vu cáo là có chân trong hội kín.

HẠN CHẾ SỰ SINH DỤC

NƯỚC Annam hơn người được có một đức tính : là để rất nhiều con. Thậm chí có nhiều người Pháp tự cho rằng mình có lòng thương người, bèn nên hỗ hào cho ta hạn chế sự sinh dục lại. Thí dụ như bây giờ để mười, thì để lấy độ một, hai con thôi. Còn những đứa kia, nó muốn ra, thì nhất định đừng cho nó ra nữa. Nhưng người ấy lại bảo rằng : « Hạn chế sự sinh dục bên Pháp là một tội ác, nhưng ở bên Đông-dương này, thì tức là một điều thiện vậy ».

Quái nhỉ ! cùng một việc làm mà nơi thì là một điều ác, nơi là một điều thiện.

Nhưng cũng chẳng lấy gì làm lạ, có vô số việc bên Pháp làm thì phải tội, mà bên ta chẳng bị gì cả : thí dụ như hút thuốc phiện.

Nhưng sao sự hạn chế sinh dục bên ta lại là một việc thiện ? Vì nước ta nghèo quá, không đủ nuôi sống được nhân dân, tuy rằng dân ta chỉ cần có bát cơm với ít nước mắm.

Viết đến đây, tôi giật mình nhớ đến nước Nhật : Đất ít, người đông, dân nghèo... Nhưng một mẫu ruộng tây (ước độ ba mẫu ta), ở nước ta thì được 11 tạ thóc, ở bên nước Nhật thì được tới 33 tạ. Không phải vì đất ta xấu hơn đất nước Nhật, chỉ vì cách khai khẩn đất của ta kém xa Nhật mà thôi.

Vậy, nếu ta khai khẩn theo cách của người Nhật, thì dân ta không đến nỗi ăn không no, mà những người có lòng thương người nọ không đến nỗi vì ta mà bắt ta để ít đi.

Từ Ly

Bà Đồng...

TRAN HỒ

...kênh.

GIANG HỒ

Tặng những kẻ giang hồ còn trẻ trung mà tâm hồn đã nguội hơn đồng tre tàn không còn tin gì được nữa.

của TRẦN BÌNH LỘC

giá 0 \$ 40

Mua buôn hoặc mua lẻ xin đến

Nhà xuất bản «Đời Nay»

hay đến 44 Hàng Da Hanoi

PHÒNG KHÁM BỆNH và CHỮA RĂNG Dr HOANG-CO-BINH

DE LA FACULTÉ DE MÉDECINE DE PARIS

STOMATOLOGISTE

DE L'ÉCOLE FRANÇAISE DE STOMATOLOGIE

Chữa răng, Nhổ răng, Làm răng, Nắn đều lại hàm răng, Giải phẫu về những bệnh ở mồm, Chiếu Rayons X và chữa răng bằng điện.

Giờ khám bệnh:

sáng 9h. đến 12h. — chiều 3h. đến 6h.

chủ nhật 9h. đến 12h.

Crédit Foncier

(từng gác thứ nhất)

91 Bd Francis Garnier Hanoi — Tél. 390

Đau Dạ Dầy. Phòng tích

Giá trước 0\$40 — bây giờ 0\$30

Ăn chậm tiêu, đầy hơi, hay ợ, vàng da, vàng mắt, đau dạ dày, đau bụng, tức ngực, đau lưng là vì làm ăn lao lực, lo nghĩ quá độ, ăn no ngủ ngay, phòng dục quá độ, làm sơn chương khí, uống đều khỏi hết, hay nhất Đông-pháp bây giờ.

Bỏ thân giải độc trừ căn

Giá trước 1\$20 — bây giờ 1\$00

Gi độc bệnh hea liễu còn lại, hoặc vào thân hay vào máu làm cho nhưc xương, rất gán, ù tai, hoa mắt, đi tiểu vẫn đục, nhẹ 4 hộp, nặng 6, 7 hộp, khỏi hẳn. Mới phải ra mồ ra máu buốt, rức, uống thuốc số 19 giá 0\$50 một ve, đỡ lập tức, nhẹ 4, 5 ve, nặng 7, 8 ve sẽ khỏi chắc chắn. Không hại sinh dục.

KIM-HUNG DƯỢC-PHÒNG

81, Route de Huế HANOI

— Tôi tiếc chớp bóng cảm quá mợ à
— Cậu thích chớp bóng cảm ?
— Thích lắm chứ! Mợ tính còn gì thú hơn là được xem những mồm đàn bà há hốc mà không thành tiếng.

...SAU BỨC MÀN THƯA...

MỘT ông thượng thư Pháp nói đến ta khi sang thăm hiêm sứ Đông-dương đã có câu: người tri thức xứ này chỉ như bức màn thưa, sau toàn là nóng dân đốt nát, ngu dại.

Câu nói của một ông thượng thư mà đúng với sự thật là một sự lạ. Sự lạ ấy ở đây lại là sự thật. Nước ta thiếu mất hạng trung lưu, hay là, nói cho đúng hơn, hạng ấy nước ta ít lắm không đáng kể. Vậy mà một nước mạnh cốt ở số đông, văn minh cốt ở số đông, chứ bức màn thưa chỉ là đề phụ tô điểm thêm mà thôi. Coi đó, thì sự cần thiết cho ta nhất, là nâng cao trình độ tri thức của đám nông dân.

Đã đành rằng sự học là một sự cần, nhưng dùng cách nào bây giờ? Sẽ có người bảo: đã có các trường sơ học. Có lẽ. Sự học của các trường ấy ban bố ra có thể đủ cho người ta biết viết chữ quốc ngữ và bập bẹ một vài tiếng tây. Trẻ học ở đó ra, cho đến lúc già, cũng quanh quẩn chỉ có chừng ấy thứ, dầu muốn học nữa, biết hơn cũng không có sách mà xem, mà học tập.

Nhưng trước hết, họ có thể muốn được không đã? Những nhà khá giả, có đủ bát ăn ở chốn thôn quê, lẽ tự nhiên là có thể được. Những khi mùa màng xong, họ thật có nhiều thì giờ rồi, có lẽ có nhiều quá nữa. Ngồi phưỡn bụng đánh tổ tôm, hay vuốt mép bàn truyện ngồi thờ, thì giờ để làm những việc ấy mà để học thêm những điều cần biết cho sự sinh hoạt của họ, cho tri thức của họ, thì chẳng mấy lúc ông lý Toét hóa ra một thứ đồ cổ, hay hóa ra một nhân vật trong những truyện huyền hoặc.

Song phần đông dân mình làm gì có điểm phúc được đủ bát ăn. Họ đói, họ

rét, họ cực. Trong trí họ chỉ mơ màng nghĩ cách làm lấy miếng mà ăn cũng đủ hết thì giờ rồi. Những dân tộc khốn khổ, cùng quần bao giờ cũng đói nát và ít có tinh hiếu kỳ, mà dân ta, trông cũng đủ biết không phải là một dân tộc có xe ô tô đi. Đối với đám dân cùng khổ ấy, chỉ có hai cách: là đi dân đi nơi khác kiếm ăn (công cuộc của chính phủ đương làm ở miền Bắc), hai là lập thành ra kỹ nghệ, lớn hay nhỏ mặc dầu, để họ có thể sinh kế được.

Mà chính vậy — họ có thể sinh kế dễ dàng được, một phần lớn là nhờ sự học vấn. Lẽ tự nhiên là họ không cần những thư văn chương phù phiếm, những bài thi ca mơ mộng tuy thư văn ấy có thể yên ủi được họ trong giây lát — Họ đương lúc đói thì một bát cơm nóng đối với họ hẳn là có thi-vị hơn những bài thơ bất tuyệt của thi-sĩ. Nhưng, nếu đương lúc đói, họ mở quyển sách thấy chỉ cho họ cách có thể

làm ra được vài mươi bát cơm nóng với mấy con cá ngon, thì quyển sách ấy đối với họ cũng có thi-vị lắm.

Vậy sách vở rất cần cho dân quê. Già mỗi làng, mỗi thôn, đều có một nhà thư viện nhỏ, chứa những sách viết bằng chữ quốc ngữ, dịch hay tóm đại cương của những sách thiết dụng bên Âu-Mỹ, để cho dân gian ai muốn cũng được, thì thật may cho cái dân tộc không may này.

Việc lập thư viện ấy, chính phủ mà thực hành khai hóa cho dân quê có thể, hoặc bỏ tiền ra lập, hoặc khuyến khích những nhà hảo sản lập ra được. Tuy nhiên, lập thư viện thật chưa đủ, nếu người ta chỉ cất công dịch sách rồi gửi về các làng. Nếu vậy, sách vở chỉ đến tìm một trong những cái tủ chắc chắn không có người mở. Lập thư viện, nhưng cũng cần gây dựng một phong trào đọc sách và học tập. Phải tổ chức những cuộc diễn thuyết, nói truyện, phải lập những hội khuyến học, phải khuyến khích những người có chí, phải đem báo chí đến tận những làng hẻo lánh cho dân đọc. Lại phải có những người đứng ra làm biểu suất nữa.

Biết lúc nào cho thấy những người có tư-luồng mới, có sáng kiến lạ về ở các làng, nhưng hợp với nền văn minh mới... Biết lúc nào cho thấy những nhà tranh sáng sủa, sạch sẽ, có vẻ mỹ thuật thay những lều lụp xụp, tối tăm, bẩn thỉu... Biết bao giờ cho hết những vũng nước bẩn vừa dùng làm nơi rửa bát, vừa dùng làm giếng nữa... Biết bao giờ cho hết những đình, những miếu, những tục lệ yểu quý của người cổ hủ...

Muốn thế, tôi tin ở sức mạnh của khoa học, ở sự hiệu nghiệm của học vấn khắp thôn quê, ở sự sáng kiến của những người làm tiêu chuẩn có chí và có tài.

Tu Ly

Kết quả cuộc thi sách của T.L.V.Đ. năm 1935

Không quyển nào đáng được giải thưởng của Tự lực văn đoàn (giải nhất và giải nhì). Vậy 100\$ bạc thưởng chia làm bốn phần, mỗi phần 25\$, để tặng 4 cuốn dưới đây:

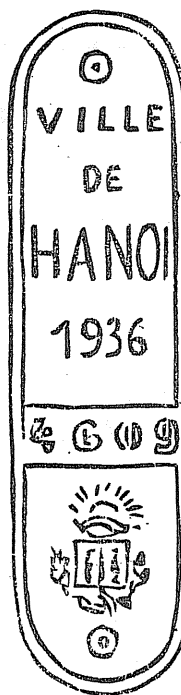
BA của ông ĐỖ ĐỨC THU chef de station météorologique Vinh
BÓNG MÂY CHIỀU của ông HÂN VĂN LĂNG 153 Route de Huế Hanoi
BÓNG BA NGƯỜI của ông TRỊNH HUY TIẾN Prof. 3 R. Lê quý Đôn Hanoi
CỎ THỦY của ông NGUYỄN KHẮC MÃN Directeur de l'Ecole de Plein Exercice de Binh Gia (Lạng Sơn)

Đến 1er Mars xin lại tòa báo lĩnh thưởng hoặc viết thư về đề nhà báo gửi ngân phiếu đi.

Ai muốn lấy sách về thì xin mời lại tòa báo, hoặc viết thư cho biết chỗ ở hiện nay để gửi trả.

Kỳ sau sẽ đăng lại thể lệ thi sách năm 1936.

GIÔNG NƯỚC NGƯỢC

THE
XE
ĐẠP
HA
NOI

Dân làng «Đạp»! Mau đi lấy thẻ!
Thẻ năm nay vừa rẻ, vừa nền.

Giá không cao, chỉ nhất nguyên,
Đồng tiền đi trước, đồng tiền là khôn

Tấm thẻ sắt, sơn son rực rỡ

Thừa cầu kỳ tận ở Pha-lê.

Mua về, đem gắn vào xe,

Đề cho thầy đội lăm-le dễ nhòm.

Cánh xoay cũng dễ nom, dễ thấy,

Ssinh người coi, dễ lấy như chơi.

Lần thân, nghĩ truyện ngược đời.

Thẻ kia vì chẳng bắt cái sau xe,

Ta có thể đem về lợi dụng

Dùng được nhiều việc cũng hay-hay.

Các ngài ăn mặc lối tây,

Nhét vào túi ngực, để thay khăn hồng;

Đi giày chật để dùng bắt gót,

Đỡ tiền mua cái hốt bằng sưng.

Người đọc sách, khách văn chương

Làm dao đục giấy, nghĩ càng tiện ghê!

Ông kỳ mục, những khi tế bái,

Tạm dùng thay vào cái hốt ngà.

Thẻ bài xe đạp tỉnh Hà

Khen thay ai chế kiểu ra đã thần!

Vậy nhân-nhủ khắp dân làng «Đạp»

Còn đợi gì? Đồng bạc bỏ ra

Mau đi lấy thẻ, kéo mà

Người ta lấy hết, nhờ ra lại rày...!

Tú Mỡ

Paraître en Mars 1936

L'Avenir

Publication scientifique, littéraire et politique dirigée et rédigée par un groupe d'intellectuels indo-hinois.
Ceux qui désirent un numéro spécimen sont priés d'écrire à

M. Vũ-dình-Huỳnh
Administrateur de l'Avenir
N° 36, Rue Richaud, Hanoi

nước hoa nguyên chất

HIỆU CON VOI

1 lọ, 3 gr. 0\$20, 1 tá 1\$60,
1 lọ, 6 gr. 0.30, 1 tá 2.50,
1 lọ, 20 gr. 0.70, 1 tá 6.00,
1/2 kilo 8\$30, 1 kilo. 16\$00

PHÚC-LO-I

1, PAUL DOUMER, HAIPHONG

Hanoi MM. Tehi-Long 43, Rue des Paniers

Namdingh Thiên-Thành Phố Khách

Vinh Quán-hưng-Long Rue Sarrant

Huế Phúc-Thịnh 7 Rue Gia-Long

Tourane Lê-thừa-An hiện Quảng-hưng-Long

Saigon Phạm-hạ-Huyền 36, Rue Sabourain

PHI-YẾN
GUỐC TÂN THỜI
nhẹ nhàng và tôn thêm vẻ đẹp
PHÚC-LONG
43 RUE DES GRAINES HANOI

KHUÊ.PUBLIS.STUDIO

VAI TRẠNG CU'OI CỎT

..BỨC TRANH VÂN CẦU..

Ông Nam ký bỏ chính

Ông Nam ký có viết thư cho chúng tôi:

Thưa hai ông,

Trong kỳ Xuân thủ đắc ăn vừa rồi, hai ông có đăng tin ông Tiết-như-Ngọc, thường thụ thị học độc giả, ấy thế mà đến tên tôi, hai ông lại có ý bỏ sót, không biên thêm vào hộ tôi: thường thụ thị học độc giả. Vậy xin hai ông bỏ chính giúp, kéo oan uổng cho tôi lắm.

Nay kính thư:

Một trong năm mươi hai nhà học giả
Nguyễn Nam Ký

Đôi hình lần thứ tư

Đề tựa cuốn « Đông-dương ngọt » (Indochine la Douce), ông Toàn quyền Robin có viết:

« Tôi có lời khen ông và khi đọc giả theo ông đi lên trên những trang mà ông đã làm ra một cách lý thú như vậy, tôi tin chắc chắn rằng họ cũng thấy được một cái vui thú như cái vui thú tôi được thấy ngày mà tôi đã « sáng chế » ra ông ».

Ấy thế là con tắc-kẻ hạng nhất không những chỉ đôi màu thôi, lại đôi cả hình nữa. Con tắc-kẻ này đã hóa ra một cái máy. Chưa biết là máy gì, nhưng cứ như tin đồn ở ngoài, thì có lẽ là cái « máy nói ». Có tin gì sau sẽ nói tiếp.

Tính ra sự thực

Một nhà báo Mỹ đến phỏng vấn ba ông thượng thư của một triều đình họ (có lẽ ở bên Tàu). Ba ông thượng thư đó tên là A, B, C.

Nhà báo hỏi ông A:

— Nghe người ta đồn ông đem toàn người trong họ vào làm trong bộ. Có thật thế không?

Ông A đáp:

— Đây là các ông B và C.

Nhà báo hỏi ông B. thì ông B. nói:

— Đây là các ông A. và C.

Hỏi ông C. thì ông C. nói:

— Đây là các ông A. và B.

Nhà báo bèn đưa theo ba câu trả lời làm một cái tính, cứ không thì đặt dấu trừ —, có thì đặt dấu cộng +

$$\begin{aligned} & - A + B + C + A - B + C + A + B - C \\ & = - A + 2A - B + 2B - C + 2C \\ & = + A + B + C \end{aligned}$$

Nhà báo Mỹ kết luận rằng: ông thượng nào cũng có cả. Nhờ cụ Huỳnh thúc Kháng giỏi tính « thử » lại họ xem có đúng không.

Nhất, Nhị Linh

Nhật và ta

Con — Thưa ba, con thấy báo đăng bên Nhật những người nghèo bán máu lấy tiền ăn học, có như thế không, ba?

Bố — Có chứ con, vì nước họ ham học lắm.

— Thưa ba, như thế có hại đến người lắm không, hở ba?

— Hại lắm, con ạ, người sinh ra gây còm, nom như ốm đói.

— Nước Nhật như thế khác nước ta xa lắm, ba nhỉ?

— Con bảo khác thế nào?

— Thưa ba, người dân Nhật bán máu lấy tiền, mà nước ta, con lại thấy nói trái lại: hút máu lấy tiền.

K-Tiến

HOẠT KÊ TỰ' ĐIỆN

Đầu: chỗ gãi của dân mỗi khi vào quan.

Lịch: dùng cho các bà có chồng đi làm gần cuối tháng năng sé, đầu tháng thì bỏ lay bỏ lắt.

Việt Hương

Móng tay: bờ cào đề cào ghét. Nhà « séc » của các vi trùng.

Nước bọt: thuốc tẩy để tẩy những vết bẩn. Thuốc cao tan (mỗi khi có mụn, nhọt, sáng sớm dậy, dùng súc miệng vội, chỉ lấy một ít nước bọt bôi vào là khỏi ngay).

Vành mũ: chỗ giấu tiền của các bác sợ vợ.

Giấy cáo phó: tờ quảng cáo về gia thế của con cháu người chết một cách kín đáo.

S.T.

Cải chính

Phong hóa số 172, Nhất, Nhị Linh đã làm ông Phạm gia Lâm, nguyên chủ nhiệm báo Tân Thanh và chủ hiệu Mặt trời, với ông Nghiêm xuân Lâm, nguyên trợ bút Hữu Thanh và Ngọ báo.

Nó Nghiêm xuân với Phạm gia, Khác nhau bốn chữ họ khi có nhầm!

Vậy xin cải chính.

CON — Con thấy sấm bưng ăm ăm.
BỐ — Không sao, miễn là con không mưa ra giở ông.

TỰ' VI NHÂN VẬT

BÙI-XUÂN-HỌC, SỐ 4

Câu trúng giải:

— Trong các nhà ngôn luận toàn quốc, ông đứng vào hạng nhất... về hình thức.

(Binh-Tinh, Hanoi)

Một câu khác:

— Ý à ý ạch vai vác Loa, vai vác nổi súp de, đi chen không nổi, nên miệng kêu kính ca kính koong rầm lên.

(Chuyê's, Phú-Lý)

HOÀNG HỮU HUY, SỐ 5.

Câu trúng giải:

— Chủ bút một tờ báo hàng ngày, xuất bản nhiều giấy nhất Hanoi.

(Nguyễn Diễm, Hanoi)

Các câu khác:

— Cái máy truyền tin-tức rất nhanh, nhưng chỉ truyền những truyện rần hóa rồng, gà hóa quốc thôi.

(Hoàng đăng Tố, Sa'gon)

— Thế nào cũng giết giải quán-quân về môn chạy đua, nếu giải thưởng là con chó chết.

(Ái-Đạm, Huế)

— Bạ nhà nào cũng thờ cái trăn bóng vào xem vợ chồng người ta có cãi nhau không, nhưng hễ đến cửa tiệm khiêu-vũ thì hốt hoảng leo lên mái nhà mà chạy trốn.

(Chuyê's, Phú Lý)

P H A M T H A I

VĂN SĨ — Năm nay khai bút được giờ tốt, nên nguồn văn của mình như...

...nước chảy xiết.

CHỮA MẮT

y-si **LE TOAN**

CHUYÊN MÔN CHỮA MẮT

chữa đau mắt hột, mờ, cát, cho đơn mua kính

Phòng khám bệnh: 48 Rue Richaud, Hanoi - Tél. 586

THẬP-LẬP KIM-ĐAN

TRỊ ĐAU DẠ-DÀY — PHÒNG TÍCH

Ăn không tiêu, Đau dạ bụng, Đau hơi, Hay ợ, Ợ chua, Sỏi bụng Đau bẹn, Đau lưng, Tức ngực... — nhẹ 2, 3 ve, nặng 4, 5 ve LÀ KHỎI HẸN — Mỗi ve to. . . . . 0\$35

BẢO HÒA DƯ'OC PHÒNG

32, RUE DU PONT EN BOIS (phố cầu gỗ) HANOI
Đại-lý: Haiphong Mai-Linh 60, 62 Paul Doumer - Vinh Sinh-Huy 59 Maréchal Foch — Huế Kim-Sanh được-cực, My-loi, Cau Hai, gare (Huế) - Hà Đông Minh-Hưng 64 R. Ng.-hữu-Độ.

XEM: Sự xung đột của hai tư tưởng hay là Sự xung đột của hai thế giới TRONG BÀN SÁCH:

duy tâm hay là duy vật?

Cái cuộc tranh luận giữa PHAN-KHÔI, THIẾU-SƠN, HẢI-TRIỀU... về các vấn đề triết học, lịch sử, nghệ thuật... PHAN-VÂN-HÙM đề tựa.

Một quyển sách chưa từng có trong văn học giới nước nhà

In đẹp, giá 0\$40

Có bán khắp các hàng sách lớn

HƯƠNG GIANG THƯ QUÁN

21, RUE PAUL BERT. HUẾ — XUẤT BẢN

TRƯỚC VÀNH MỒNG NGỰA

NỤ CƯỜI THÂM

Một người gầy gò, xanh xao, gió thổi một cái thì ngã; một người má hóp, môi thâm, hai con mắt lơ lơ như nhìn vào một cõi mộng nào... một người quần áo bẩn thỉu, móng tay cầu ghét, đầu tóc bơ phờ... một người nghiện.

— Sao? Người ta bắt được một ngao thuốc phiện lậu trong nhà anh, có phải không?

Sau một cái ngáp, Nguyễn-văn-Phiên trả lời đủng đỉnh như lúc ngồi vè sái:

— Bầm có.

— Anh không biết là đồ quốc cấm à?

Đối với câu hỏi thừa ấy, Phiên mỉm một nụ cười thâm:

— Bầm, chúng tôi nghiện.

ÔNG CHÁNH ÁN (cũng mỉm cười) — Bầm chúng tôi biết rồi. Nhưng anh nghiện thì có liên can gì đến việc anh oa tàng đồ quốc cấm?

Nụ cười của Phiên càng rõ rệt. Cặp mắt càng lơ lơ. Người ta bảo những lúc ấy tinh thần của người nghiện càng sáng suốt.

PHIÊN — Chúng tôi nghiện. Chúng tôi có muốn hút thuốc phiện lậu làm gì. Thuốc ngang nhạt, bằng sao được thuốc ty. Chúng tôi muốn hút thuốc ty lắm. Chúng tôi mất tiền mua thuốc ty cũng đã lắm: cả sản nghiệp tôi chui vào đấy rồi. Chúng tôi trung thành với công quỹ của chính phủ đến thể, còn gì nữa. Nhưng, đến nay chúng tôi hết tiền. Hết tiền mà không hết được con nghiện, nên chúng tôi đành bóp bụng mua thuốc ngang hút, chứ chúng tôi mua đồ quốc cấm về làm gì. Nếu bây giờ nhà nước cho chúng tôi hộp thuốc ty hút, thì khi nào chúng tôi làm điều phi pháp ấy.

Ô. C. Á. — Anh nói dễ nghe nhỉ. Nhà nước làm gì có tiền vứt đi. Ai bảo anh hút?

PHIÊN (vẫn nụ cười thâm) — Nhà nước có cấm hút đầu. Nếu nhà nước cấm hút, thì tôi đã không phải ra đây, người tôi không đến nỗi thế này, mà sản nghiệp tôi không đến nỗi hết.

Ô. C. Á (cả cười) — Nghĩa là, theo anh, tội chung quy ở nhà nước cả. Anh khéo nguy hiểm quá. Nghe lời anh thì lát nữa, anh có lẽ hóa ra một ông thánh sống. Anh hút, anh nghiện, không phải là vì anh chơi bời, mà chính vì anh muốn hy sinh sức khỏe anh, tài sản anh cho nhà nước. Người ta còn đợi gì mà không đúc tượng đồng cho anh!

PHIÊN (nụ cười càng thâm) — Đúc tượng đồng thì tôi không dám mong, tôi chỉ mong tòa nghĩ lại cho tôi nhờ. Tôi dẫu là người hút sách, nghiện ngập, nhưng sự hút, sự nghiện đó có lợi cho nhà nước. Tiền tôi mua thuốc là tiền vào công quỹ.

Ô. C. Á. — Biết mà! Anh có công với nhà nước. Nhưng anh không có công với tôi. Vậy anh dẫu lòng nhận hai tháng tù và 500 quan tiền phạt vậy.

Nghe lời định tội, nụ cười thâm của Phiên bỗng ngừng lại. Phiên hậm hực bước ra, hai con mắt vô hạn lơ lơ... nhưng không rõ là vì anh ta quá giận nhà nước bạc đãi một người bầy tôi trung thành, hay là vì anh ta đã đến con nghiện.

Tứ Ly

TRUYỆN VUI

THEO GƯƠNG

ÔNG LAFFITTE

A I còn lạ gì tên ông Laffitte, một anh chàng thất nghiệp đến xin làm việc nhà Bắng, rồi trở nên ông chủ nhà Bắng và nhà chính trị có tiếng nhất ở nước Pháp về thế kỷ XVIII, XIX. Nếu thật tên ông ta không lạ, thì tưởng câu truyện ông ta lượm kim găm cũng chẳng lạ gì! Có gì đâu, ông ta thất thơi vào xin ông chủ nhà Bắng một việc làm, nhưng không được, nên buồn rầu lủi thủi đi ra. Ra đến giữa sân, ông ta thấy cái kim găm nằm dưới đất, nên cúi mình xuống lượm, lau chùi sạch sẽ trước khi cẩn thận gài vào áo. Vừa lúc ấy, cửa sổ tầng thứ hai ở nhà Bắng mở toang ra, rồi có tiếng gọi của ông chủ kêu ông Laffitte vào cho việc. Chỉ cần thận một chút mà được việc, mà sự cần thận ấy nào có khó khăn gì đâu!

Bấy lâu nay không việc làm, tôi cũng định tâm theo gương ông Laffitte. Nhưng trước khi vào nhà Bắng xin việc, tôi đã cẩn thận bỏ một cái kim găm ở dưới cái, rồi lẩy ngón lá cỏ úp lên trên tâm đầu. Như thời ông Lffitte, lúc tôi vào xin việc, ông chủ nhà Bắng cũng than phiền hết chỗ, và an ủi tôi bằng những lời ngọt ngào. Tôi đành phải cáo từ lui ra. Lúc đến giữa sân, tôi cũng làm ra bộ vô tình thấy cái kim găm dưới đất, rồi cũng lượm lên chùi cẩn thận, có lẽ cẩn thận hơn ông Laffitte thuở xưa, trước khi gài vào áo. Vừa lúc ấy, trời ơi—cánh cửa sổ tầng thứ hai ở nhà Bắng cũng mở hé ra, rồi cũng có tiếng ông chủ gọi tôi trở lại.

Tôi vui vẻ, lật đặt chạy lên lầu, bước những bốn cấp thang một gằn. Lúc tôi mới bước chân vào phòng, ông chủ chỉ cái mũ của tôi bỏ quên trên bàn, rồi tươi cười bảo tôi rằng:

— Trời có lẽ nắng to, anh đội mũ mà về... Đáng trí như anh thì mong làm việc ở nhà Bắng thế nào được.

Thì ra, trong lúc tôi đi về, trí tôi bần thần tìm kim găm để chùi mà vô tình bỏ quên cái mũ trên bàn ông chủ.

Thanh Tịnh

HÀO BẠC CUỐI CÙNG

L AN đi trên vệ đường, thọc hai tay vào túi quần, miệng thổi còi. Chàng đi để lấy bộ vui vẻ, nhưng thật

ra lòng chàng chẳng vui về một tí nào, vì trong túi chàng chỉ còn trợn vẹn một hào bạc, ăn đủ bữa mai, còn bữa chiều chưa biết cái dạ dày nó hành chàng phải quay cuồng ra thế nào. Chàng đi ngắm các thứ đồ ăn, xem có thứ nào ăn rẻ mà ngon để chàng chia hào bạc ra làm hai bữa, rồi ngày mai sẽ liệu.

Bỗng một người tiến đến trước mặt Lan, cung kính cất mũ:

— Thưa ông...

— Anh muốn hỏi gì?

— Tôi người Huế vào trong này làm ăn, nhưng lâu nay bị thất nghiệp, xin ông giúp đỡ cho ít nhiều.

— Anh người Huế, anh ở tôi nào ấy?

— Tôi là cháu ông Lâm, người giàu có nhất vùng Kim-Long, nhưng tôi chẳng nhớ và gì được ông ấy cả.

Lan ngạc nhiên, ngó người ấy với đôi mắt mở rộng, vì ông Lâm là bác ruột chàng, mà sao chàng lại không biết người này.

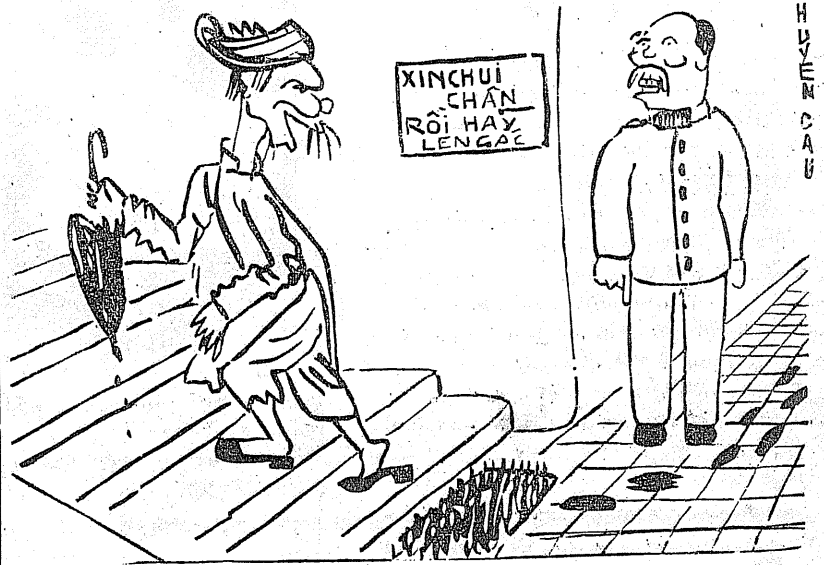
— Anh tên gì?

— Tôi tên Cầm.

— Nay anh Cầm vào đây uống cà-phê đã.

Đang lúc thất nghiệp lại gặp một người thất nghiệp, mà người thất nghiệp ấy lại là bà con với mình, thì còn tâm sự gì mà không kể cho nhau nghe, huống là hào bạc, dù hào bạc cuối cùng đi nữa, Lan nở nào không hi-sinh nó cho tình máu mủ.

Thế là song song đối mặt, hai người ngồi nâng chén «đắng ngọt».

— Nay ông kia! Sao không chùi chân trước khi lên gác?

— Thôi để lúc tôi xuống tôi chùi hai lượt chứ sao.

tuyệt nọc lậu giang

nặn ra chất giấy trắng-trắng, ăn độc, uống rượu, thức khuya, lại thấy hình như phục phát. Có người thậm kém lại thấy hay đau lưng mỗi xương. Bệnh Giang còn lại, thấy nổi chim đỏ như muỗi đốt, bấp-thật thỉnh thoảng ti ấy rất-rất. Đó là những di-nọc về những bệnh ấy chưa được khỏi hẳn, nên còn như vậy, nếu không uống cho khỏi hẳn sau còn sinh ra nhiều chứng quá á! nữa. — Vậy bất cứ nặng nhẹ lâu mới, dùng thứ thuốc **KIÊN-TINH TUYỆT NỘC LẬU GIANG**, nhẹ 2, 3 hộp, nặng 6, 7 hộp 1 khối hẳn. 1\$50 một hộp. — Bệnh Lậu m i phát, mà máu cường dương đau, tiểu tiện ít một, dùng thuốc lậu số 58, nhẹ 3, 4 hộp, nặng 6, 7 hộp là khỏi rất hẳn, 0\$50 một hộp. Bệnh Giang, nổi hạch, phát sốt, quai đầu lở loét, dùng thuốc số 66, 0\$70 1 hộp, là hết nọc ngay, nhẹ 4, 5 hộp, nặng 8, 9 hộp.

BÀN TẠI NHÀ THUỐC

BINH-HUNG 67 phố cửa Nam Hanoi

Các đại-lý: Mai-Linh Haiphong, Đặng-dinh-Chiến Việt-Trì, 1 húc-Hung-Long Camphamíne, Tiến Ích Thái-Bình, Kim-Lan Uông-Bí, Trần-bá-Quản Battambang, Nguyễn-Hữu-Dzun Tuyên-Quang, Hồng-Điều Sóc-Trang ville, Trần-nguyên-Cát 81 Charner Saigon, Việt-Kiến 59 de la porte Pnompenh.

— Có gì lạ đâu, tôi có nhận cuộc một nghìn Mỹ kim để tìm cách nào cho được tiếp kiến ông. Đây tôi xin đưa hai trăm về hai phút này. Như thế, tôi còn kiếm được bốn trăm Mỹ kim mỗi phút, tức là gấp bốn lần ông!

MỘT CÁI ĐỒNG HỒ CỦA NGA SÔ-VIẾT

MỘT người thợ đồng hồ ở Moscou vừa mới làm xong một cái đồng hồ rất lạ mà anh ta khởi công đã ba năm nay.

Ấy là một cái đồng hồ chạy hết sức đúng, máy móc có trên năm nghìn bộ phận.

Giờ nào cũng có đánh bài Quốc ca. Sáu giờ sáng, ông Vorochilor, tổng chỉ huy quân đội Nga Sô-Viết hiện ra trước mặt đồng hồ. Sáu giờ sáu phút, ông ủy viên Ordjonikidze ra thay, rồi sáu phút sau, ông Jagoda, ủy viên bộ Nội-vụ xuất hiện, rồi kế đến ông Kaganovitch, ủy viên bộ Văn tài. Cứ kế tiếp sáu phút một như thế, hết thấy những yếu nhân trong chánh giới Sô-Viết đều riêu qua trước mặt đồng hồ.

Sau hết, bảy giờ đúng thì năm mươi ngọn đèn điện bật lên và bài Quốc ca bắt đầu thì ông Staline xuất hiện.

N H.N.

CẦU Ô

Cần người làm

Cần một người có bằng thành chung để dạy 5, 6 đứa trẻ.

Hỏi M. Đặng-gia-Vinh Hội viên làng Hành thiện, phủ Xuân-trường Nam-định.

Xin việc làm

Nº 89. — Thợ ảnh, tính cần thận, học lực khá, có thể làm vendeur hay giữ sổ sách trong nhà ảnh — muốn tìm việc làm, dù ở xa cũng được.

Hỏi M. P Hà 59, Citadelle Hanoi.

Nº 90 — 18 tuổi, có bằng cao-đẳng tiểu học, muốn dạy trẻ, bao nhiêu cũng được, để học thêm.

Hỏi M. Lê-quang-Sinh 51 Sông-tô-lich, Hanoi.

Nº 91 — Đàn bà đứng đắn, muốn tìm việc hoặc dạy học ở tư gia, hoặc bán hàng hay cầm ai ở đó. Đi xa cũng được.

Hỏi Mme Lê-Tâm 2, rue Bruxelles, Hà-đông.

Nº 92. — Có bằng thành chung, muốn dạy học trong tỉnh.

Hỏi M Huy 50 phố hàng Sắt Namđinh.

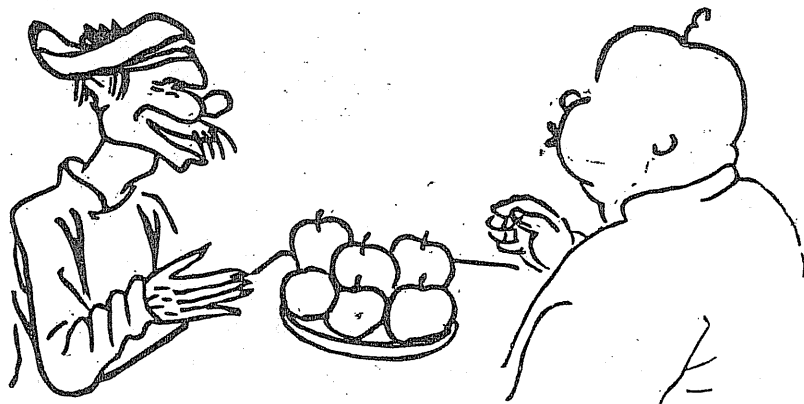
Nº 93. — 29 tuổi, giỏi chữ hán, thật thà, hiền lành, có bằng C E. P. I. muốn tìm một việc làm. Tình nguyện đi đâu cũng được. Lương chỉ cần đủ sống.

Hỏi M. Nam Thái 3, Criblage à Cầm-phả port.

(Đang không mất tiền)

Cải chính

Mục « Tò mò », bài « Bạn con sen » : ông Ernest — Lafont, thủ trưởng bộ Vệ-sinh, xin đọc là : ông Ernest Lafont, thượng thư bộ Vệ-sinh.

— Đâu năm xin tặng bác mấy quả « bom ».

DI TÂY của LANG DU

(Tiếp theo)

T RÊN thành một cái bể trồng sen tôi thấy ngồi xoay lưng về phía tôi, một người học-sinh Annam đương mải cúi đọc một quyển sách. Tôi đoán là người quen, bèn lên tiếng để người ấy quay lại. Tôi nhận ra anh Thái, người mà hề cứ thái hành là nước mắt chảy ra ràn rụa. Tôi nhìn kỹ thì mặt anh lúc đó có ngấn lệ. Tôi ngạc nhiên hỏi :

— Anh đương thái hành ?

Anh Thái đáp :

— Không, làm gì có hành mà thái.

Tôi đương học.

Tôi cũng cười :

— Học mà lại chảy nước mắt được.

Anh cười gượng, gấp sách lại nói :

— Ừ nhỉ.

Bỗng tôi thoáng thấy ở quyền sách của anh thò ra một mẩu giấy giấy thép xanh. Tôi chột hiệu, vội đặt tay lên vai anh Thái, ân cần hỏi :

— Anh có tin gì buồn ?

Hỏi gặng mãi, anh mới đưa cho tôi tờ giấy thép báo tin vợ anh ở bên nước nhà mới chết được vài hôm nay. Tôi hết cả tươi cười, yên lặng cúi đầu. Ngay bên cạnh tôi, một bông hoa sen bé nhỏ tiêu-tụy, cành rã rời, hình như đương cùng chúng tôi buồn rầu về thân phận lạc loài ở nơi đất lạ. Tôi nhìn anh Thái, rồi nhìn đóa hoa sen và đoán rằng anh ra đây để ngắm hoa sen và tưởng tượng đến những cảnh cũ ở bên nước nhà. Anh Thái hiểu ý, vội nói chữa :

— Tôi ra đây để học cho quên đi, nhưng không thể được.

Một làn gió nhẹ đưa qua, thoang thoang hương thơm của bông hoa sen đã tàn.

Muốn an ủi anh Thái, tôi rủ anh đi Paris chơi.

Anh Thái đáp :

— Tôi không có tiền.

Tôi đáp :

— Tôi cũng vậy.

Không đi Paris được, tôi đành tạm mời anh Thái ra hàng cà-phê để an ủi anh vậy. Trước khi vào hàng, tôi đếm lại tiền trong túi, thì còn vừa

đúng bốn quan. Tôi bảo anh Thái :

— Anh muốn uống gì thì uống, miễn là đừng quá số bốn quan.

Anh Thái đáp :

— Anh không lo, tôi chỉ uống đủ để nuốt cái sầu của tôi thôi.

Hai người lại tỏ nên vui vẻ và ngồi bàn tĩnh truyện đi Paris.

Đương nói truyện, tôi thấy anh Quang bước vào hàng. Anh tiến đến phía chúng tôi nói :

— May quá !

Tôi đâm lo, đếm lại số tiền trong túi, thì vẫn chỉ có bốn quan. Tôi hỏi anh Quang :

— Anh có tiền đấy chứ ?

Anh Quang thần-nhiên đáp :

— Đám ai ra ! Bồi ! Lấy ba cốc Porto.

Tôi không còn hồn vía nào nữa. Tôi bấm tay anh Quang, nhưng anh nhất định không nghe. Một lúc sau, khi trước mặt ba người đã có ba cốc rượu đỏ tươi, anh Quang mới bảo tôi :

— Anh Lãng-Du có thư bảo đảm ra hội mà lấy.

Có thư bảo-đảm tức là có tiền ở nhà gửi sang. Tôi mừng quá :

— Nhưng đào đâu được hai quan để cho người đưa thư bây giờ. Tôi chỉ còn có bốn quan để trả tiền rượu thôi.

Anh Quang nói :

— Còn bốn quan thì cho họ cả bốn quan.

Tôi đến hội đợi một lúc lâu thì quả nhiên có người đưa thư, đưa cho tôi một bức thư bảo lãnh. Tôi ký sổ, rồi trong lúc sung sướng, đãi bác ta cả 4 quan còn trong túi.

Tôi bóc thư ra, nhưng, lạ quá, trong phong-bì không có mandat. Xem nét chữ mới biết đó chỉ là một bức thư của cô tình-nhân tôi gửi sang hỏi thăm. Đại khái bức thư nói :

— Em có lời hỏi thăm anh. Từ độ anh đi không ngày nào là em không khóc giọt vắn giọt dài, trong lúc em viết bức thư này, em cũng không cầm được nước mắt. Anh cứ nhìn kỹ hai chữ « có lời », hai chữ đó sẽ dễ nhòe như vậy là vì nước mắt em nhỏ xuống đó.

Tuy bức mình hết sức, tôi cũng cố lấy trí của một nhà trinh thám để xét đoán những chữ nhòe đó. Tôi tự bảo :

— Những chữ đó nhòe, một là vì cô tình nhân tôi lấy nước bọt soa cho nhòe, hai là lấy rượu sâm-banh. Nếu nước mắt thì không đời nào lại kẻ lè lòi thối như vậy. Tôi sẽ nhờ anh Thái, một nhà hóa học phân chất họ.

Nghĩ đến hai anh Quang và Thái đương ngồi trước mấy cốc rượu đợi tôi mang tiền về trả nhà hàng, tôi cũng muốn khóc như cô tình nhân của tôi. Tôi toan đuổi theo người đưa thư để đòi lại bốn quan, nhưng họ đã đi xa mất rồi.

Tôi phải vội vã đi vay các nơi. Lúc đem tiền về hàng cà-phê thì hai anh Quang và Thái đã uống đến cốc thứ ba. Anh Thái xem chừng say lắm. Uống xong một tợp rượu, anh lại lè-nhè bảo anh Quang :

— Tôi không bằng lòng thái hành đâu.

Tôi lấy làm mừng rằng anh Thái đã quên được cái buồn vợ chết. Yên trí, tôi gọi bồi lấy giấy viết mấy giòng cho tình nhân tôi. Viết xong, tôi dùng ngón tay vào rượu soa nhòe hẳn mấy giòng chữ và để xuống dưới cùng :

— Lúc viết cho em bức thư này, nước mắt anh nhỏ xuống như mưa rào.

(Còn nữa)

Lãng Du

NGƯỜI KHẨN (có mắt giả) — Bấm tấu lay ngải, con... người trần mắt... xừ.

SỮA NESTLÉ

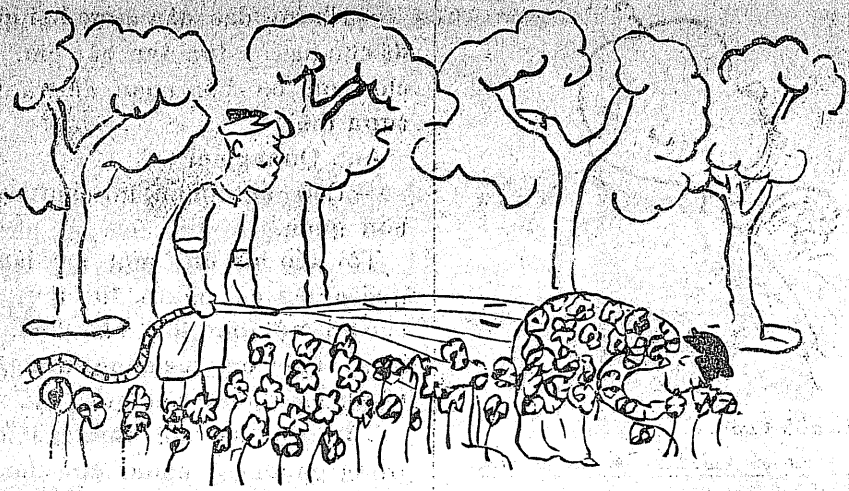
== Hiệu con chim ==

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON

BAO THẦU CHO CHÍNH-PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BÁN: cho các nhà thượng, các nhà hộ-sinh, và các nhà thương binh, v. v.
Ở TRUNG-KỲ, BẮC-KỲ VÀ CAO-MAN

NGƯỜI TƯỚI VƯỜN CẬN THỊ

Cuộc thi

To truyện thực

TRONG số Mùa xuân thứ hai, *Phong hóa nhật ở Hanoi* báo một hạt đậu dạn trong trăm, nghìn hạt đậu dạn khác. Thế là cả tòa soạn *Hanoi báo* hoạt động hẳn lên.

Rồi, người giỏi tu từ học (Rhétorique) ra ôn, người thi tìm « một cái thí dụ rất Annam », người thi đi khảo cứu về loài ong (vì tổ ong đã dùng làm hình ảnh thí dụ cho một văn sĩ). Một ông tìm được một đoạn sách của *Maeterlinck*, liền báo tin mừng cho mọi người cùng biết. Rồi...

Rồi tức khắc các ông viết hai cột báo đề cãi lại chúng tôi.

Kể ra thì bài biện luận ấy nghe cũng hùng hồn:

Và... cũng lúng túng.

Câu truyện cái *chùa* với cái *bị* *chùa* hay lắm.

Đoạn sách của *Maeterlinck*, các ông chép đúng lắm.

Được. Thế rồi sao nữa? Cái câu ví von của ông Anh-Vũ có khỏi ngớ ngẩn đâu?

Thì ra, trong một tòa soạn gồm có một đôi người viết chưa thành văn, tu-từ học (Rhétorique) cũng không có ích gì cho lắm nhĩ.

Viết thêm: Xem chừng *Maeterlinck* được tòa soạn *Hanoi báo* phục lắm thì phải.

Cho nên một bài thơ được giải nhất của *Hanoi báo* cũng là một bài mô phỏng thơ của *Maeterlinck*.

Hanoi báo kinh ngạc ư? Có lẽ các ông biết *Maeterlinck* « khảo-cứu-tổ-ong-gia » rõ hơn là *Maeterlinck* thi sĩ.

Người ta

TRONG phụ trương *Tiếng Dân*, cụ Huỳnh-thúc-Kháng có dịch bức thư của Hồ-Thích, bác-sĩ Trung hoa, gửi cho Thất-thực-cao-Tín, học giả Nhật và bức thư của Thất - thực cao-Tín trả lời cho Hồ Thích, trong đó cụ bắt Hồ Thích gọi Thất-thực cao-Tín là người

và sùng minh là ta và ngược lại.

Thí dụ :

« Hai giờ đồng hồ cùng người nói truyện, nay đã bốn tháng trời, mà ta không sao quên được ».

Cũng xin bắt chước cụ Huỳnh-thúc-Kháng và viết cho cụ một bức thư :

Kính trình cụ Huỳnh-thúc-Kháng

Ta có lời hỏi thăm người và kính chúc người mạnh giỏi thì ta mừng lắm.

Một người rất phục và rất kính trọng người.

13 CHÀNG

PHÚ TRỢ GIÁO

(Bài phú này đáng lẽ đủ cả đầu đuôi nhưng chỉ xin trích đăng đoạn hợp với ông, trợ giáo nhất. Thực là : trên thì dân ăn mất đi, gừa không khuất đằng dưới gì gì Đỗ như Tiếp).

Xem thầy :

Giở ngó, giở ngọng :

Giở tỉnh, giở thành.

Trần gồ, mũi lõ,

Môi mỏng, mắt nhanh.

Tóc rậm rì sến kiêu tăng-gó, kem bôi bóng nhơng ;

Răng trắng-ôn rửa bằng cát-xít, vàng bít long lanh.

Theo gương tỏ phụ ;

Lập cách công danh.

Sung chức giáo học thi-sai vào hạng nguyệt-đem-cờ lách ;

Đỗ bằng Sơ học Pháp-Việt từ hồi mìn nớp sảng vanh.

Đã chẳng tiền làm cha mẹ dân, ba bị, chín quai, mười hai con mắt ;

Thời cũng đạt làm thầy giáo giở, một ngay, hai buổi, mấy tụi trẻ ranh.

Này con ông hàn bát sách ;

Nọ cháu ông lý ba vành.

Đưa kèm nhèm mắt đỏ ;

Đưa thò lò mũi xanh.

Hết nghèo ngao, lăm nhâm ;

Lại viết lách tập tành.

Át-tăng-xương những tụi trẻ con, thầy kêu chơi với ;

Lơ vát-xò lơ con bó cái, trò học liên thanh.

Đỗ-như-Tiếp

Các thư sách quý

Quyển « Đông-Dương của Ngột » ngoài bài tựa của ông Toàn-quyền ra còn có cái bia là đặc sắc. Bia làm bằng thiếc (hay nói cho đúng bằng thứ giấy giả thiếc). Bọc bằng thiếc để phòng khi gió nổi, « Đông-Dương của Ngột » của ông Lãng khỏi chảy ra. Nhà văn khéo phòng xa thật.

Lại có một quyển nữa (quyển Hoàng Oanh gầy cánh) bia mẫu súc-cù-la. Quyển sách giống bánh súc-cù-la, đến nổi sờ vào xong tưởng như thấy rít tay, muốn đưa lên mồm mút. Quyển sách ấy tuy chưa bán được mấy, nhưng có một cái lợi hiển nhiên: ai đòi bụng cứ việc đi qua các cửa hàng có bày quyển sách đó, nhìn rồi tha hồ nuốt nước rãi.

NHẤT, NHỊ LINH

TIN TÚ'C...

Được tin mỗ rao quan khuyến nông sứ (1) về dạy khôn họ về việc cấy cấy, dân cấy làng Phúc-xá nghĩ nghĩ ngại ngại chẳng hiểu bấy lâu mình cấy cấy như thế có thật là cấy cấy hay không.

Cũng vì sợ thế thật ra không phải thế— 9 giờ sáng hôm 14-1-36, khi quan cây về lại đình làng họ đề dạy khôn cho họ, họ đã đều chèo thuyền ra cả bãi giữa sông Nhị-hà để học khôn.

Cũng vì thế mà ngồi trước những hơn mười cụ thỉnh giả, xưa nay chỉ thích tỏ tộm, quan cây chỉ đọc ôn lại những bài nói về cách huôi lợn, cách làm miến, cách trồng g cau, trồng chanh để các cụ thí nghiệm thử. Còn việc cấy cấy, ngài không hề dă động đến.

Rồi cứ thế cho đến mười giờ rưỡi, các cụ, — vẫn hơn mười cụ—thỉnh giả thích tỏ tộm ấy, và có cả ba tên tuần vác ba cây cờ chạy

(1) Công việc của ông khuyến nông sứ là dạy dân cách trồng thế nào cho cây mọc trở lên, chứ không mọc trở xuống đất. Cây nào không chịu thô lợc, nảy quả thì ông lấy riềm đốt đứt tức khắc lợc và quả phải thò ra tua-tủa. Hiện ông đã đi nhiều làng để dạy dân và để thí nghiệm cái môn bí truyền của ông

L. T. — Ông đổ về canh nông, ông làm ơn bảo dùm cách nhìn mây để đoán trước được mưa.

— Không khó gì! Khi nào cụ thấy mây đi thụt lùi là mưa đó.

Theo nữa, lồng đưa quan khuyến nông sứ lên xe rùa . về Hanoi.

Tin thêm : lúc đọc bài có chữ lửa mạch, quan cây không hiểu, hỏi nghĩa các cụ thỉnh giả. Thật không may cho quan, mà rất đáng thiệt hại cho dân là hơn mười cụ thỉnh giả đều không biết. Quan cây cứ nhất định về khảo cứu lại hai chữ ấy. Thật may cho dân các làng khác.

Tin sau cùng : vì sợ quan khuyến nông-sứ bỏ, về lần nữa nên dân cấy làng Phúc-xá đã biết cấy cả rồi

Dân không biết cấy.

Về cuộc thi vẽ tranh quảng cáo vở kịch Đoàn-Tuyệt

Vì ngày khi sắp, nên cuộc thi vẽ tranh quảng cáo vở *Đoàn-Tuyệt* hoãn lại đến tháng *Février* mới hết hạn.

Mong các nhà mỹ-thuật trú ý.

Xin nhắc lại là vẽ 1, 2 hay 3 màu, khổ 30x40cm

Chung tuần tháng *Avril* sẽ diễn tại nhà Hái-Tây Hanoi để giúp một việc nghĩa và các vai đôn ; lại sẽ hiến bà con một buổi hát kịch đáng

Tranh vẽ xin gửi về :

ÍCH PHONG 20 phố hàng Nón Hanoi

— Thằng cháu tôi không đi học đâu cả, mà mắt có ba chục bạc được cái tú tài phần thứ nhất.

— Thế ông làm thế nào mà mất ít thế ?

— Ấy không, cháu nó mua 30 sách rồi học ở nhà

KHUYE PUBLIS STUDIO

CAO BÔ-PHÔI Lạc-Long

SỐ 1. PHỐ HÀNG-NGANG. HANOI.

CHỮA CÁC BỆNH-HO
BỆNH-PHÔI VÀ BỐ-PHÔI
CÓ BẢN CÁ Ở PHÁP.
VÀ NGOẠI-QUỐC.

Chưa ngay đừng rui rằng vì trúng
độc phôi chóng như tâm an giầu.

Cùng các bà trong khi thai sản, hay sau khi đã nở

Các bà vẫn thường nói câu: Đản ông vượt biển có chúng. Đã biết sự thai nghén là cần, là trọng mà sao các

Nên lại ngay hay viết thơ về lấy một quyển: « B Chúng tôi sẽ xin tặng hầu các bà không lấy tiền. Quyển nghiên cứu trên 20 năm, biên tập đủ mọi phương pháp để bảo sinh đẻ và khi đã sinh đẻ rồi, rất công phu, rất hữu ích cho các thuốc rất hiệu nghiệm về khoa phụ nhân thai sản, chỉ bảo đủ tục lệ xưa rất phù hợp cho các bà dùng khi hữu sự. — Vậy chẳng lại hoặc viết thơ về xin một cuốn đó.

VÔ-VĂN-VĂN DƯỢC PH

Chi-cuộc HAIPHONG
103, Boulevard Bonnal
Téléphone 248

Tổng đại-lý NAMDI
Thọ-thế-Buon
269, Rue Paul E

Báo l'Œuvre

PHÊ BÌNH

ĐỜI MƯA GIÓ

TÔI sẽ hối-hận biết bao nếu tôi quên nói đến hai tác giả quen biết của hết thảy mọi người. Khai-Hưng. . và Nhất-Linh... Hai nhà văn-sĩ ấy lần này hợp sức lại để bàn về một vấn đề thâm khốc nhất của loài ngườì, vấn đề làm dĩ.

Tác giả tự hỏi : khi đã sa ngã vào đám bùn đen, vào trong cái cuộc đời khốn khổ của người sống làm vợ khắp người ta, thì người đàn bà có thể trở lại cuộc đời trong sạch nữa không? Rồi tác giả giải quyết vấn đề ấy bằng cách dẫn ta qua những đoạn tình cực kỳ éo-l , cực kỳ đau đớn, vừa q yển rũ, vừa làm cho người ta chán nản .

Đọc hết trang cuối cùng cuốn tiểu thuyết đó, ta còn giữ được những cam tưởng gì ?

Trước hết, ta thấy « Đời Mưa Gió » là một thiên tình sử cảm-dộng. Ai đọc qua mà vẫn thấy lòng thẩn nhiên thì quả là người đáng phục ! Tôi thú thực rằng, chính tôi là người tâm hồn sắt đá, mà khi đọc tác phẩm của Khai Hưng và Nhất Linh, cũng phải thấy lòng ảo não.

Vấn chương trong cuốn tiểu thuyết này thực điêu-luyện và mỹ-tệ. Câu văn viết giản dị, gãy gọn, mạnh mẽ, chắc chắn, gồm bởi những tiếng khéo chọn lọc, vừa lưu loát vừa thích hợp với những ý tưởng mà tác giả muốn phổ diễn.

Từ đầu chí cuối cuốn sách mà ai ai cũng nên đọc, không có một câu nào đáng bỏ hay một câu nào cần phải thêm. Lời văn đã trong trẻo mà tâm lý người trong truyện lại thấu đáo : tác giả hẳn đã thấu biết những quang đời mưa gió ấy và hẳn đã trải qua.

Thường tình người ta (đàn ông hay đàn bà cũng vậy) tuy muốn nâng cao tâm hồn lên cõi đời lý tưởng cao siêu, nhưng cũng ham muốn được nếm trải những vị tình đắng cay trong vòng tội lỗi. Rồi đến khi đã quá bước, lòng chán chường, ghê tởm, muốn tìm trở lại con đường n.ay thẳng, song gặp biết bao sự khó khăn.

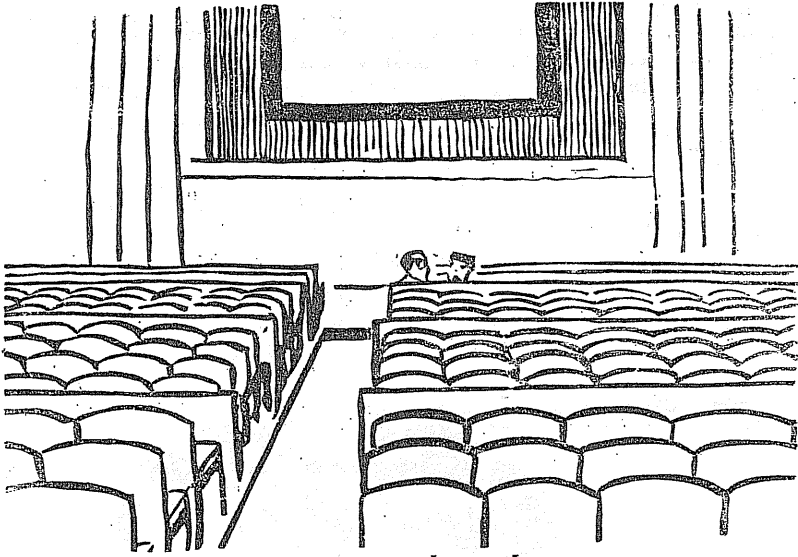
Lời kết luận của tác giả *Đời Mưa Gió* tuy có vẻ bi-quan, nhưng thực là mạnh mẽ và hợp với sự thực.

Cùng với cuốn *Đoạn-Tuyệt*, *Đời Mưa Gió* sẽ còn mãi mãi. Bây giờ và sau này, người ta đọc vẫn thấy ham và thấy có ích lợi nữa

(Lược dịch báo l'Œuvre)

Cải chính

« Bức tranh vân cầu » trang 4, cột 2, câu : « Nhà báo bên đưa theo... » xin đọc : Nhà báo bên dựa theo...

ĐI XEM CHỚP BÓNG

— Hôm nay vắng người đi xem, họ đóng cửa chắc không hay.

hạt đậu đen

Tu từ học

N. D. Cạo xin hiến các nhà tu từ học bên *Hanoi báo* mấy hạt đậu đen khá dạn nhạt trong *Mộng ngày hè* (Hanoi báo số 5) :

1o/ *Hôm ấy chung* (sic) *tuần tháng tám nắng trời thu kín đảo giới*(sic)*xuống muôn vật một màu vàng nhạt ảm áp, êm dềm.*

Phải là một nhà tu từ học mới dám viết : « nắng trời thu rơi xuống muôn vật một màu vàng... »

Nói : « họa-sĩ Trần-bình-Lộc rơi xuống làng vắn » thì ai cũng hiểu. Nhưng nói : « họa-sĩ Trần-bình-Lộc rơi xuống làng vắn cuốn tiểu thuyết *Giang Hồ*. » thì chỉ các nhà tu từ học bên *Hanoi báo* hiểu được mà thôi ».

2o/ *Nàng Bích từ trưa đến giờ như tình nhanh thêm, thấy tôi ngổ ý ấy, ngó tôi cười ra dáng thừa biết bụng si-tình của tôi, đồng ý ngay.*

Đó là một câu văn đầu voi đuôi chuột của một nhà tu từ học bên *Hanoi báo*. Tôi lại nhớ đến một câu văn trong tiểu thuyết *Giang Hồ*. Xin lược trích ra đây cho vui :

Tôi nghĩ tới khi hết món tiền nhỏ tôi hiện có đi, khi tôi phải chạy về nháo-nhào những bức tranh quảng-cáo cho những chủ lái buôn ngu xuẩn hay tô điểm cho những quyền sách hề cứ đọc đến là muốn quảng đi rồi cho có bữa, không lẽ chưa chấp nôi Xuân trong nhà được nữa, nên đành phải ưng thuận để Xuân đi, vì sợ Xuân đến lúc ấy cũng không ai mượn nữa thì rầy.

Lời chú-thích của N.D.C. : chữ đi trong « tôi hiện có đi » ăn theo

chữ *hết*, câu « cho có bữa » ăn theo câu « phải chạy về ».

Ông T. B. L. ý chừng là một nhà tu từ học bí-hiêm,

Rất thế nào được ?

Trong bài « Dĩ vãng », T.T.T.B. số 89.

— *Mỗi lần đến, không bao giờ ông ta quên rất trong mình một ngao thuốc phiện.*

Rất ngao trong mình cũng đã khó, chứ đừng nói rất ngao thuốc phiện nữa. Cái ông lão ấy rõ oái-oăm !

Tiếng trẻ....con

Tiếng trẻ số 12, trong bài « Riều cợt ».

... Nhưng không khi nào làm chân mũi với những nghị-lực chỉ vì yếu thế mà bại trận.

Nếu văn giản dị hơn, mình bạch hơn thì lại ra văn người lớn mắt, còn đâu là « tiếng trẻ... con » nữa ?

N D.C.

Cours particuliers

préparant aux divers examens et concours des cycles primaire supérieur et secondaire par des professeurs bacheliers et licenciés.

C. par Correspondance :

de Français, d'Annamite et de Mathématiques — Pour tous renseignements s'adresser à M. VU DINH LIEN DIRECT DES C. PAR CORRESP. DE L'A.J.S. 99, ROUTE DE HUÉ HANOI

B Ứ' C TRANH TIỀN

(DUYÊN BÍCH CẦU)

TRUYỆN DÀI BẰNG THƠ CỦA THẾ LỮ

IV. HỘI XUÂN

Chân nhịp khúc đàn trong mộng tưởng,
Lời thơ tung cánh luyến theo sau,
Uyên khoan thai bước trên đường cỏ,
Trong đám người nô-nức bước mau.

Thần thơ, chàng tới một ngôi chùa.
Ở đây năm năm hội Ngọc Hồ
Đón gọi bốn phương trai gái lịch
Đua nhau xem mở cuộc thi hoa.

Trong chùa, đèn nến say màu khói,
Ngọn lửa rung theo tiếng khánh chuông,
Thành kính, đó đây người khẩn nguyện,
Tám lòng chiêm ngưỡng tỏa theo hương.

Thầm đứng sau bồn mộc, vắn vơ,
Tú-Uyên như thấy cả hồn xưa,
— Cả hồi thơ ấu tình tư thầm —
Trong khói hương nồng vắn thoáng đưa.

— Bao năm, bao tháng, đã xa rồi,
Ý niệm còn đây, chẳng chút phai.
Nhắc nhớ những tình man mác cũ.
Lòng sinh lác-đắc bóng chiều rơi... —

Chàng nhớ xưa kia, cũng dịp này,
Cũng bằng khuâng ở cạnh bồn cây,
Mơ trông âu yếm bao người đẹp :
— Tuổi trẻ, nhưng lòng đã đắm say.

Những trang nhan sắc thắm, tươi, ròn,
Có bạn đầu vì đưa trẻ con.
Cánh lụa áo xiêm tha thướt lượn,
Mặc sinh thờ thần đứng thon von.

Đưa trẻ riêng mang khối hận lòng,
Ư tình chan chứa cả non sông,
Dưng-dưng buồn tủi trào ra lệ,
Tế tái thắm kêu tiếng não nùng.

Trở vào than thở bên phương trượng :
Trên bệ, sau hàng khói thẳng lên,
Trong bóng vàng, son, lồng ánh lửa,
Mắt Uyên bỗng gặp mắt thần tiên.

(Còn nữa)

Thế-Lữ

ì thai nghén, lúc sinh nờ nhị khai hoa !!!

chúng bạn, các bà vượt cạn chỉ một mình !!!
o các bà vất vả thờ ơ, coi thường, coi rẻ !!!

« BỘ MÁY SINH SẢN »

ry học sĩ VÔ VẤN VẤN tiên sinh đã rầy công
đề bảo hộ tính mệnh cho các bà trong lúc thụ thai khi
h cho các bà nhiều lắm. — Tiên sinh lại kể nhiều đơn
bảo đủ mọi phương sách kiêng khem cũng là sửa đổi ít
— Vậy thì các bà còn ngần ngại, do dự làm chi nữa mà

PHÒNG (Thudaumot)

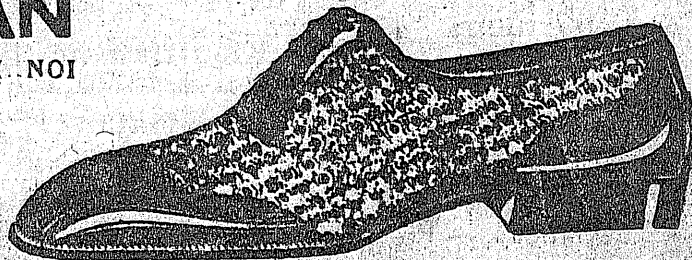
NAM DINH Chi-cuộc HANOI
Đường 86, Rue du Colón
Paul Bert Téléphone 98

Giày kiểu mới mùa bức 1935 bằng vải « Thông Hoi »
đi rất mát chân, đẹp và bền hơn các thứ vải
thường — Có trước nhất ở Đông-Dương tại hiệu :

VAN-TOAN
95, PHỐ HÀNG ĐÀO, H. NOI

có nhiều kiểu khác nhau rất đẹp và lạ mắt
chưa đâu có. Có catalogues gửi đi các tỉnh

giá mỗi đôi từ : 3\$50 trở lên

VII. — MẶT ĐÔI MẶT

PHONG liền nhảy lên một chiếc xe kéo gần đó, dục xe chạy nhanh hết sức, mắt vẫn nhìn dán lấy màu áo người thiếu-nữ, miệng lầm bầm :

— Lần này mà trốn thoát thì một là cô ta có phép lạ, hai là... chính mình là một đồ tòi.

Anh định bụng rằng sẽ dùng hết cách để dò biết tung tích người con gái cho bằng được, sẽ đuổi theo cho đến cùng thể giới, sẽ giữ cô ta lại hỏi cho ra các điều khó hiểu, mà nếu cần, anh sẽ gọi lính cảnh sát giúp sức nữa cũng nên.

Lúc ấy thì Phong không ngờ gì nữa. Anh đoán chắc, anh tin chắc chắn rằng cô ta chính là chủ động trong vụ ám sát, một người nham hiểm, một tên gian ác, và thấy lòng tức giận căm ghét người thiếu-nữ như một kẻ thù.

Hai xe còn cách nhau có chừng ba mươi thước. Đủ xa để anh có thể lánh bóng được và đủ gần để anh nhận được các cử chỉ của cô.

Người thiếu-nữ bình như không để ý gì đến Phong. Hình như cô ta cũng không biết rằng anh đang đuổi theo. cứ thản nhiên như chẳng ngờ sợ gì, không một lần nào Phong thấy cô ta ngảnh đầu trông lại.

Nhưng Phong chợt nghĩ ý. Trên kia, người thiếu-nữ giữ cái ví đầm mở ra trước mặt và đang như chăm chú tô lại cặp môi son. Anh ngồi né sang một bên xe, cố ý cho mấy người trên chiếc xe hơi vừa vượt lên che khuất mình, và lầm bầm nói :

— Cái gương. Phải, cái gương ở vị đàn bà thỉnh thoảng cũng dùng vào những việc khác việc trang điểm.

Chiếc xe hơi đi khỏi, nhìn lên vẫn thấy người thiếu-nữ chưa dấy ví ả. Phong khó chịu vì biết rằng trong mảnh gương thế nào cô ta cũng soi thấy bóng anh.

— Không cần. Trông thấy ta, nhưng cũng không thoát tay ta được.

Xe đến trước hiệu « Gô-đa » bị nghiền lổ, vì mấy chiếc xe hơi ở Trảng-tiền và ở cuối hàng Khay qua lại liên tiếp. Dưới này, Phong thúc xe chạy lên. Người thiếu-nữ lúc ấy mới có vẻ bối rối.

Cô ngảnh trông vội lại, bảo hạ xe xuống trả tiền ; trông lại lần nữa, rồi nhanh chân bước vào cửa chính hiệu Gô-đa.

Phong không để mất một giây.

Anh theo tới nơi thì vừa kịp thấy người thiếu-nữ thoăn thoắt đi đến chỗ bán sách, giấy. Chỗ đó rộng và vắng người, nên Phong không sợ cô ta lẫn mất. Anh quảng tiền trả phu xe, rồi tức khắc chạy vào.

Anh sửng sốt và thấy một thứ cảm giác khó chịu lạ lùng, vì, trái với điều anh tưởng, người thiếu-nữ đang ung dung đứng giờ xem một cuốn sách tây.

Phong ngừng bước lại, chưa biết nên xử trí ra sao, thì bấy người thiếu-nữ ngừng lên nhìn. Hai người đứng cách nhau không đầy một thước. Mắt cô ta

vẫn đen sáng và vẫn có cái ánh cười cợt như lúc Phong trông thấy lần đầu.

Nửa phút lặng thinh. Sau cùng người con gái hỏi một cách rất tự nhiên :

— Lại gặp ông... ?

Làm như hai bên gặp nhau chỉ là vị ngẫu nhiên, chứ không phải vì Phong theo đuổi.

Phong không kịp nghĩ gì hết. Anh gần như quên cả các điều kỳ dị ; nghe tiếng nói nhẹ nhàng, trông cái miệng cười tươi, với thấy cả cái dáng kiều lệ đáng yêu của cô ta có một vẻ dịu dàng, âu yếm,

Phong cau mày :

— Tại thế, với lại nhiều cơ khác nữa. Vì cô, phải, vì chính cô, đã viết cho tôi cái giấy này trước khi xảy ra án mạng... (Phong đưa ra mảnh giấy đe dọa nhất được ở chân thang trường đại-học), và cái giấy thứ hai này tức cô chạy trốn tôi trên đường Cống Vọng (Phong lại giơ ra cái giấy thứ hai). Lại chính cô đánh điện thoại báo cho tôi biết rằng sáng mai sẽ lại có vụ ám-sát nữa.

Người thiếu-nữ bật cười :

— Hay nhỉ. Thế nghĩa là ông cho tôi là

quyển luyến lạ thường. Anh bắt chợt thấy mình đứng phỗng người ra trước cái nhan sắc kia thì bực mình, liền đồ tội cho hai con mắt người thiếu-nữ

« Phải (anh nghĩ bụng thế) Hai con mắt sắc, đen lánh, xâu xa này, còn dấu không biết bao nhiêu điều bí-hiềm độc ác... Ta chớ tin cái bề ngoài hiền lành ».

Nhưng đó là lý-sự của trí, còn lòng anh thì có nghĩ thế đâu. Anh lại sắp thấy cử chỉ của mình lúc đó là ngây ngô, là lỗ-bịch, và thấy cần phải hỏi một câu gì mới được, vì anh theo đuổi cũng chỉ cốt để hỏi cô ta kia mà ! Phong hỏi rằng :

— Thưa cô...

Người thiếu-nữ lại nhìn Phong :

— Thưa ông ?

Nhưng Phong quả quyết đột ngột, dẫn từng tiếng :

— Thưa cô Mai-Hương...

— Mai-Hương Henriette! Vâng, ông muốn dạy điều gì ?

Cách ngắt lời của người thiếu-nữ lại làm cho anh thêm khó chịu lần nữa

— Thưa cô, trong vụ án mạng ở trường cao đẳng — vụ án mạng mà cô đã biết rất rõ — tôi thấy cô là một người rất đáng chú ý một người có can thiệp mật thiết, một người rất khả nghi... cho nên tôi tưởng cần phải hỏi cô...

— Ông cần phải hỏi tôi ? Ông nghĩ tôi ? Mà tại sao mới được chứ ?

Cô ta cười, nói tiếp luôn :

— Tại tôi là một người thiếu-nữ có mặt ở trường, cũng như ông, trong lúc xảy ra án mạng ?

người chủ mưu các việc ám sát ? Một tay sát nhân đi nói trước cho người ta biết, đi tố cáo mình với người khác... mà người khác ấy lại là nhà trinh-thám phòng viên Lê Phong.

Phong không để ý đến vẻ mỉa mai trong câu nói :

— Khi người ta là sát-nhân, người ta có đủ mọi sự táo bạo. Nhất là khi người ta giết người (Phong nhìn thẳng vào mặt người con gái) biết giết người một cách quỷ quyệt như bọn hung-thủ bác-sĩ Đoàn.

« Và lại... cô báo trước cho tôi chỉ cốt để dọa tôi, để làm cho tôi sợ cách hành động của bọn cô, sợ có báo thù, không dám tìm xét việc này... và (Phong càng nói càng thấy lời nói thao thao không ngắt) và để cho cô yên tâm làm các điều gian ác... không e-dè, không hối-hận, thản-nhiên, bình tĩnh trước mặt mọi người. »

Tiếng Phong nói sẽ, nhưng giọng quả quyết. Anh đứng gần lại người thiếu-nữ, đôi mắt nghiêm-nghị lạnh lùng như mắt thoi miên :

« Nhưng còn có tối. Trừ khi bọn cô hại được tôi, chứ còn tôi, tôi sẽ không để cho cô làm những việc tai ác ghê gớm ấy. Tôi sẽ khám phá ra sào huyệt bọn gian ác mà nay tôi đã biết những tay trọng yếu. Nếu tôi chưa có quyền bắt cả bọn, ít ra tôi cũng có cách làm cho cả bọn cô phải vào vòng pháp luật, tôi sẽ dò xét, sẽ truy nã, rồi sẽ tố cáo... Phải ! tôi có cách ! Mà chỉ nay mai thôi, bọn cô sẽ không ăn mãi được trong bóng tối... »

Suốt trong mấy phút Lê Phong nói,

người thiếu-nữ dương mặt nhìn anh một cách vừa tinh nghịch, hóm hỉnh, vừa ngây thơ như đứa trẻ thấy người lớn làm một trò hay hay...

Sau cùng, cô ta cũng nghiêm sắc mặt nói lại :

— Ông làm như chính tôi là thủ phạm thực. Có lẽ ông tìm cách bắt tôi ngay bây giờ cũng nên. Mà như thế chỉ vì ông gặp tôi luôn, vì ông theo đuổi tôi và nhận được những mảnh giấy mà ông nhất định bảo là tôi viết... Trong lúc ấy thì những thủ phạm chính thức vẫn không được cái hân-hạnh ông để ý đến như tôi... Mà ông lấy những chứng cứ gì buộc cho tôi là thủ phạm mới được chứ ?

Phong thấy những lời ấy nói ra một cách thành thực, bạo dạn và lại có lý nữa cũng hơi lấy làm khó nghĩ. Nhưng anh nhớ lại những cử chỉ lạ lùng của cô ta từ lúc sáng, nên thông thả trả lời :

— Có những trường hợp khác thường, tôi thấy cô ra mặt rồi lại tìm cách lẫn tránh... Tại sao cô lại trốn tránh tôi ?

— Tại sao tôi trốn tránh ông ? Mà tại sao ông lại tưởng tôi trốn tránh ? Dễ khi người ta theo một người đi trước, thì người đi trước nhất định là một kẻ chạy trốn ư ? Ở thế thì những ý nghĩ của ông, kẻ cũng giản tiện thực... Mà...

Bỗng nhiên, người thiếu-nữ im bặt, đôi mắt lăm lét. Cô ta cố sức giấu sự bối rối mà không được, khiến Phong quay lại nhìn, giật mình kinh ngạc.

Anh vừa thấy hai người lạ mặt bước vào.

Một người bé nhỏ, trạc 30 tuổi, mặc quần áo tây màu tím thẫm, đeo kính trắng, cổ quần cái phụ-la lụa ngũ sắc, trước ngực sợi giây đồng-hồ vàng đeo lủng lẳng mấy cái vuốt cũng bọc vàng. Người có vẻ giàu sang, nhưng đáng hơn què quặt. Theo sau hẳn ta là một người to lớn, lạnh lẽo nhưng hơi khúm núm như một kẻ bề dưới theo một người trên.

Hắn ta ăn mặc quần áo tây màu tro, ngoài khoác cái áo đi mưa và cụt một tay trái.

— Người cụt tay !

Phong sẽ nói thế, rồi ngoắt quay lại thì thấy người thiếu-nữ đã trấn tĩnh. Cô ta toan bước tiến lên, nhưng Phong cản lại, nắm hai tay cô đẩy lùi về góc cửa bán sách là chỗ vắng nhất, đôi mắt ghé góm nhìn như hai mũi tên cắm vào mắt cô ta. Anh nói rất nhanh, rất nhỏ nhưng đủ cho cô nghe thấy :

— Dẫu thế nào cô cũng phải đứng đây, phải im, không được nói, không được cử động, không được tìm cách tháo thân. Không thì tôi sẽ sai bắt cô ngay tức khắc. Khi Lê Phong đã quả quyết là làm thẳng tay... Cô đứng yên đấy, nghe không, đứng với tôi... để tôi xem hai đứa kia giờ trò gì...

Hai người lạ mặt đi qua cửa bán nước hoa, qua chỗ bày các thứ hàng vải mầu, rồi đi đến chân cái thang gác cách xa đó, đứng lại đưa mắt nhìn quanh quất như có ý tìm tôi. Phong diu người thiếu-nữ tránh vào một chỗ khuất. Lúc thấy

(Xem tiếp trang 12)

THỤT RỬ'A GIÚP!!!

Lậu. — mới mắc : buốt tức ra nhiều mủ, có khi lẫn cả máu dùng thuốc số 3 — **kinh niên :** tiểu tiện thông hoặc sáng ra một vài nhọt dùng thuốc số 7. — **chưa rút nọc :** khi rã mủ, nước tiểu có mủ, ngứa, quấy đầu, — ra rã gà hoặc buồn ngứa trong ống tiểu, dùng thuốc tuyệt nọc lậu số 9 thuốc lậu đều giá

0\$60 một hộp. — Khi khỏi lậu mà nước tiểu khi trong khi đục hoặc đau lưng mỏi xương, hoặc gi-tình mộng-tình thì dùng.

« **Kiên-tinh-tu-thận hoàn** » mỗi hộp uống 5 ngày giá 1\$50.

Giang-Mai : Lân mun ở quy đầu, phát hạch (soài) hoặc lở loét khắp mình mạc mào-gà, hoa-khế rất gán rất thối

đau xương rụng tóc, rức đầu, lưng lay rãng hay thối mồm, củ-dinh, thiên-pháo dùng thuốc số 21 đều khỏi chắc chắn giá 1\$00.

Đàn-bà lậu : 7 phần 10 bệnh chỉ ở đường âm hộ (voie vaginale) còn 3/10 bệnh phát cả ở âm-hộ (vagina) và ống tiểu (urèthre). Bệnh ở ống tiểu thì cũng buốt tức như đàn ông. Nhưng nếu chỉ phát ở đường âm-hộ (voie vaginale) thì khác, nghĩa là không

buốt tức, tiểu tiện như thường, vẫn êm ái mà ra nhiều mủ giống như người có nhiều khi hư, thỉnh thoảng thấy hơi tức và nóng ở cửa mình. Để quá trùng âm vào tử cung, buồng trứng thì nguy hiểm. Phải dùng thuốc số 4 mỗi hộp uống 3 ngày giá 1\$20 và Cao hút độc trừ khi hư số 17 mỗi hộp dùng 2 ngày giá 1\$00.

THANH-HÀ DƯỢC-PHÒNG 55 Route de Hué (phố Chợ Hôm) Hanoi... là nhà thuốc chuyên trị bệnh tinh, — Nhận chữa khoán — Có phòng thụt rửa. Có danh-y coi mạch cho đơn bốc thuốc và chế các thứ cao, đan, hoàn, tán — chữa các bệnh người lớn trẻ con. — **Đại-lý :** Sinh-Huy Dược-diểm 59 Rue de la gare Vinh

TIÊU SƠN TRẮNG SĨ

Truyện dài của KHAI-HUNG

THIẾU nữ bảo chủ quán :
— Tôi đã đón hộ ông đủ số năm ngài khách trọ rồi đó. Vậy tiền thuê cửa hàng trâu nước, ông liệu chăm chước cho.

Nhưng không để ý đến thiếu nữ, chủ quán cuống quýt, săn sóc chung quanh năm người khách quý, vì cứ liếc trông diện mạo sáng sủa và y phục chững chạc, chủ quán cũng đoán biết rằng bọn kia là con nhà thế phiệt :

— Thưa chư tôn ông, chư tôn ông chừng người Kinh Bắc ?

Thật ra, chủ quán rất thông minh, thoạt nghe mấy mẩu truyện của năm thầy khóa đã biết các thầy người vùng bề, nhưng vờ hỏi chệch đi, làm ra mình ngờ ngẩn thật thà không lưu tâm đến một việc gì hết. Ở thời loạn, ở thời vua tôi không thực bụng yêu nhau, thì sự ngờ-nghech ngáy-thơ là một nét rất tốt, vì ít ra nó cũng tránh cho mình sự ngờ-vực của bọn thâm tử. Phải, biết đâu trong năm thầy khóa lại không có một thầy là thân nhân của quan tổng trấn Võ-văn-Dũng. Khắp Bắc thành còn nao núng về câu truyện xử tử một người học trò, vì người ấy trong lúc ngà ngà hơi men đã đọc cho bọn nghe bài thơ cảm khái, có giọng mỉa bọn tôi triều đình Tây-sơn là một bầy con nít, năm cha, ba mẹ. Việc ấy chắc chủ quán chưa quên, nên nay gặp mấy ông đồ trẻ tuổi kia, chàng giả vờ đóng vai dân dốt. Nhưng một người trong bọn nghe câu hỏi của chủ quán thì thẳng thắn trả lời ngay :

— Không, chúng tôi sinh trưởng ở vùng Sơn-nam-hạ cả. Tôi người Xuân trường.

— Thưa chư tôn, có ai người phủ Kiến-xương không ?

— Có, tôi.

Người vừa trả lời tức là thầy trẻ tuổi đã có chiều muốn lợi là với cô hàng trâu nước.

— Vậy chắc tôn ông có biết tiếng quan Thanh xuyên hầu ?

Người kia cười, tự đắc :

— Biết tiếng ! Biết thân ấy chứ lại ! Tôi người cùng làng với ngài. Nhưng sao ông biết Thanh xuyên hầu ?

Chủ quán hơi cuống :

— À ! ... Tôi biết tiếng, ... vì ngài làm trấn thủ Lạng-Sơn.

Rồi lảng sang truyện khác, chàng cất tiếng gọi :

— Bớ tưu bảo !

Mấy thầy khóa khúc khích bấm nhau, thì thầm :

TÓM LẠI TỪ ĐẦU

Phần thứ nhất — Quang Ngọc giết nhà sư dám dâng trụ trì tại chùa Tiêu Sơn, rồi cùng Nhị nương, Phạm Thái, Lê Báo và hơn nghìn tráng sĩ, cự thần nhà Lê lập nên đảng Tiêu Sơn để ngấm chống cự với triều đình Tây Sơn. Khi đã cứu được Lê hoàng phi và đưa bà đi trốn tránh ở trấn Lạng Sơn, thì đảng Tiêu Sơn bị khốn sau một trận đánh phá phủ Từ. Quang Ngọc, Lê Báo và Trịnh Trục phải ẩn núp trong một cái hầm kín ở chùa Tiêu Sơn.

Phần thứ hai — Phạm Thái đương tính toán việc khởi nghĩa với Thanh xuyên hầu, trấn thủ Lạng Sơn, thì bỗng hầu bị đầu độc từ trần. Chàng đưa linh cửu thanh xuyên về Thanh nê. Rồi ở đấy chàng cứu được Long Cơ toan tự tử theo chồng. Quỳnh Như, con gái Kiến xuyên hầu, và em gái thanh xuyên hầu, có chiều cảm động về tài đức của chàng, nhưng chàng quả quyết ra đi để theo đuổi việc lớn. Tôi hạt Kinh bắc, và được tin đảng Tiêu Sơn đã vỡ, Phạm Thái quay về Bắc thành.

Bắc thành đương gặp kỳ thi cống sĩ. Năm thí sinh theo một cô hàng trâu nước đến trọ quán Bạch phượng.

— Chà ! Lão quán này có lẽ là một tay văn-sĩ chẳng ! Gọi người hầu rượu là tưu bảo, tưu biếc cần-thận.

Nghe gọi, một người trẻ tuổi chạy ra. Gương mặt chàng sáng sủa, điệu bộ chàng nhanh nhẹn, khiến ai thoạt trông cũng thấy chàng khác bọn hầu hạ trong các tửu quán xưa nay :

— Dạ, bác truyền con làm việc gì ?

— Anh đi sắp rượu ngay hầu năm ông cống soi nhé.

Một người khách cười :

— Chúng tôi đã thi đầu mà ông vội tôn chúng tôi lên cống sĩ, bác sĩ ?

Một thầy khóa gật, cười tình đáp lại :

— Phải đấy, chư tôn huynh ạ. Chúng ta chẳng nên đề cô hàng mong đợi. Phải không, ông quán ?

Chủ quán cười nịnh :

— Vâng. Nghe đâu cô hàng cũng là một nữ thi-sĩ ở vùng Kinh Bắc mới tới kia đấy. Có thể hầu truyện văn thơ chư tôn được.

Cô hàng chau mày :

— Ông cứ chế riếu làm gì thế ! Chúng tôi nữ nhi nan hóa dám đâu học thói múa diu qua mắt thợ.

Khách văn nhân đưa mắt nhìn nhau,

— Thưa chư tôn, chư tôn đã thi thì thế nào cũng đậu. Trước sau có khác gì.

Cô hàng trâu nước quay lại nhìn các thí sinh và mỉm cười rất có duyên :

— Xin mời chư vị hãy lại soi chén nước chè nóng cho ấm bụng đã.

có ý gờm gờm. Thì cô hàng lại nói tiếp :

— Thưa chư quý vị, ban nãy chư quý vị nói gửi lều chiếu cùng hành lý ở đâu để em xin đi lấy về.

— Thôi chớ dám phiền cô.

Chủ quán đứng lên đỡ lời :

— Đề tôi sai người đi ngay. Xin chư tôn ho vài chữ. Vậy ở đầu ạ ?

Một thí sinh đáp :

— Ở nhà ông cử Lan, phố... à, ở cửa ô Uu-nghĩa.

Cô hàng thấy ông đồ tránh cái tên phố hàng Mắm, thì quay đi mỉm mỉm cười. Còn chủ quán vô tình nói luôn :

— À, ông cử Lan ở phố hàng Mắm, tôi biết. Vậy xin tôn ông cho cánh thiệp, tôi bảo người nhà đi ngay.

Trong khi các thầy đồ ngồi ở phần hàng nước viết thiệp, thì chủ quán mang đến một quyển sổ lớn mà rằng :

— Chúng tôi có một điều muốn thưa cùng chư tôn. Ít lâu nay vì có quân gian phi lẫn quất trong thành làm điều phi pháp, nên đối với việc tuần phòng, quan tổng trấn rất nghiêm ngặt. Ngài có ra lệnh rằng các tửu quán đều phải có một bạ nhật ký để khách viễn phượng đến trọ khai tên, tuổi, quê quán vào đó... Chúng tôi cũng biết làm như thế là phạm đến danh dự của chư tôn, nhưng chư tôn cũng lượng xét cho, nếu chúng tôi không tuân thượng lệnh thì sẽ phải tội với triều đình...

Thấy chủ quán nói năng lễ phép, một người vội ngắt lời :

— Có gì mà phạm tội danh dự chúng tôi được. Giữ trật tự ở một nơi đồ hội rộng rãi, đông đúc như Bắc thành, thì cố nhiên phải cần mật.

Vừa nói vừa đỡ lấy quyển bạ để viết. Tên tuổi năm người là :

Nguyễn Thanh, hai mươi ba tuổi, Nguyễn Ban hai mươi một tuổi, hai anh em, người làng Hành thiện, phủ Xuân trường, Đỗ đắc Thắng, hai mươi hai tuổi, Đỗ đắc Tiến, hai mươi tuổi, cũng hai anh em, người làng La ngạn, phủ Nghĩa hưng. Còn người thứ năm là Trịnh Nhị, hai mươi một tuổi, người xã Thang nê, phủ Kiến xương.

Xong việc sổ sách, chủ quán xin thiệp đi lấy hành lý, rồi kính cẩn vái chào, để năm nhà văn ngồi lại mà tha hồ là lợi trêu ghẹo cô hàng trâu nước. Trịnh Nhị, con nhà giàu sang, vốn đã thạo khoa tán gái, nhập cuộc ngay bằng một câu khoe khoang với cô hàng :

— Cụ lớn tôi cứ bắt tôi phải đưa vài ba tên tiêu đồng đi cấp tráp, xách diều theo hầu, nhưng tôi ra gián dị, nên chỉ đem có một đũa đi vác lều chiếu. Vả đi đến đâu là nhà ở đấy, phải không cô hàng ?

(Xem trang sau)

Lê-huy-Phách là một nhà thuốc có danh tiếng nhất tại Hanoi. Ai cũng công nhận là không có thuốc nào hay bằng thuốc Lê-huy-Phách. Bất cứ mắc bệnh gì, dù khó khăn nguy hiểm đến đâu, dùng thuốc Lê-huy-Phách đều khỏi cả.

Các thứ thuốc chữa bệnh Phong-tinh của nhà thuốc Lê-huy-Phách là những thứ thuốc độc-tài, xưa nay chưa từng đâu có, uống vào khỏi ngay, khắp Đông-Dương ai cũng biết tiếng.

NHÀ THUỐC LÊ-HUY-PHÁCH

ĐÃ LẠI N° 149 — RUE DU COTON — HANOI

ĐẠI-LÝ — Lạng Sơn : 21, Rue Clamorgan. Hải Phòng : 100, Bonnal Nam-Định : 28, Rue Champeaux. Thái-Bình : 97, Jules Piquet. Tây-Hóa : Nguyễn-xuân-Thiền đi Thanh Tâm. Nha-Trang : Nguyễn-dinh-Tuyên tailleur tonkinois. Quinhon : Trần-văn-Thăng Avenue Khải-Định Huế : 29, Paul Bert. Vinh : 59, Phố Ga. Saigon : 109, Rue d'Espagne. Vientiane : Phan-thị-Lộc Rue Tafforin.

Cô hàng mỉm cười :

— Vàng, tôn ông dạy rất phải.

Trịnh Nhị thích chí cười ha hả, nói tiếp :

— Lúc đã vừa ý thì lẹ là phải có kẻ hầu, người hạ, thêm bạn chân !

— Vậy anh người nhà của tôn ông ý chừng ở đẳng cửa ô Ưu nghĩa ?

— Phải, nó nhận được thiệp của tôi thể nào cũng theo bác chủ quán, mang hành lý lại đây. Ấy, dằng ấy là chỗ bà con. Nhưng tôi đã nói đối với nam nhi, đối với thi nhân mặc khách như anh em chúng tôi, thì mình ở đâu là nhà mình đó, phải không quý nương ? Như gian hàng nhỏ của cô nương đây tuy hẹp, nhưng lúc chúng tôi thích thì tức là lâu đài nguy nga của chúng tôi đó. Vì đối với khách làng văn như chúng tôi, sự nguy nga không ở cửa cao, nhà rộng, mà chỉ ở một chén rượu nồng, một câu thơ hay, một lời nói có duyên, một bông hoa thơm hé nở. Nhất là một bông hoa thơm hé nở.

Vừa nói chàng vừa liếc cô hàng một cách rất tinh tứ, khiến bốn người bạn phải lấy làm khó chịu, vì họ chỉ sợ sẽ mắc lõm với cô hàng có cặp mắt long lanh, sắc sảo và cái mồm luôn luôn nở một nụ cười bí-mật.

Quả họ đoán không sai : cô hàng rót năm chén nước chè mạn sen thơm ngát đặt trong cái khay khảm, rồi bung lại sập mà nói rằng :

— Chả mấy khi tề điểm lại được chư hiền chiếu minh, thực đại hạnh, đại hạnh. Nay nhân hàng vừa mở, vậy tiện nữ xin Trịnh công tử ra ân ban cho một đôi câu đối treo cửa.

Trịnh Nhị vui sướng :

— Sao quý nương biết tên tôi, mà lại gọi tôi là công tử ?

— Dạ, ban nãy tiện nữ có trộm nhìn cánh thiệp của công tử.

Nguyễn-Thanh vốn biết sức học kém cỏi của Trịnh-Nhị và sợ lỡ chàng lỡ hết cái dốt của chàng ra, thì thực cả bọn bị xấu lây với cô hàng, nên đỡ lời ngay :

— Làm câu đối là một việc rất tầm thường, quý nương chẳng cần phiền đến cao tài của Trịnh đại huynh, xin để tôi cáng đáng.

Ở hai cái cột có treo sẵn đôi liễn con phượng chưa viết chữ. Cô hàng bắc ghế lấy xuống mà nói rằng :

— Thưa chư tôn, ban nãy Trịnh công tử đã làm xong một vế rồi, chỉ còn một vế nữa thôi.

Trịnh Nhị hoảng hốt :

— Xong một vế ? Tôi làm xong một vế rồi ?

— Vàng, vế ấy tiện nữ đã ghi vào mảnh giấy, đây, xin trình chư tôn.

Đỗ-dắc-Thắng đỡ lấy tờ giấy, hoa tiên của cô hàng, trong có hàng chữ thực tốt :

« Một chén rượu nồng, một câu thơ hay, một lời nói có duyên, một bông hoa thơm hé nở ».

Nghe bạn đọc, Trịnh-Nhị vỗ tay cười, tự phụ :

— Vế câu đối của tôi ?

— Vàng, của công tử. Cho hay các văn nhân thi-sĩ có đại tài văn thể, làm văn, làm thơ mà không biết rằng mình làm văn, làm thơ.

Năm người cùng lo lắng, ngẫm nghĩ. Cô hàng lại nói tiếp :

— Thưa chư tôn, kể câu ấy mà treo ở trà điểm của tiện nữ thì cũng xứng đáng, nhưng tiện nữ xin phép Trịnh công tử đổi hai chữ cho được đúng hơn, vì ban nãy, chẳng qua công tử buột miệng mà nói thành văn, chứ công tử có kịp nghĩ tới tiện nữ đâu.

Nói đến đây, cô hàng đưa một liếc rất kín đáo.

— Đổi hai chữ nào, quý nương ?

Thưa công tử, hai chữ « rượu nồng » ra hai chữ « trà đượm ».

Rồi nàng đọc lại :

— « Một chén trà đượm, một câu thơ hay, một lời nói có duyên, một bông hoa thơm hé nở ».

Cả năm ông cố gắng tư tưởng-lai cùng tấm tắc khen :

— Hay ! Hay lắm ! « Một chén trà đượm, một câu thơ hay, một lời nói có duyên, một bông hoa thơm hé nở »,

câu ấy thực đáng treo ở cửa hàng trà nước của một cô nữ văn-sĩ.

Cô hàng vờ bẽn lẽn cúi đầu. Nhưng cô hiểu rằng không nên làm cho các thầy khóa thất vọng : Cô bèn nói té tát để chữa thẹn cho các thầy :

— Thưa chư tôn, trong văn thơ đối chọi là một sự tầm thường, những bậc tài lỗi lạc không thêm đề ý tới. Trịnh công tử cho một vế như thế cũng đủ nghĩa lắm rồi. Đủ nghĩa thì thôi, còn tìm một vế nữa làm gì. Vậy xin Trịnh công tử hạ cố cho tiện nữ được ngắm tài của Vương-hi-Chi tiên sinh đời nay.

(Xem tiếp trang 14)

MAI HƯƠNG VÀ LE PHONG

(Tiếp theo trang 10)

hai người lên gác, Phong lại nắm rất chặt hai cổ tay người thiếu nữ và dọa :

— Cô không được có một cử chỉ nào khác... nếu không.

Người thiếu nữ nhủ đôi mày lại kêu đau, cố cựa ra nhưng không được :

— Ô hay ! ông có quyền gì mà...

— Cô im ngay...

Anh toan nói thêm, bỗng lại thấy hai người lạ mặt trên gác bước nhanh xuống, và đang vội vã bước ra cửa.

Tức khắc anh nhẩy sổ ra để đuổi, nhưng bị người thiếu nữ hết sức níu lại, khiến anh lại càng ham đuổi thêm. Anh vùng mạnh một cái rồi chạy ra, bên tai còn nghe tiếng người con gái gọi to :

— Ông Lê Phong ! Đứng lại ! Ông Lê Phong. Đứng lại ! Trời ơi !

Ra đến cửa, anh chỉ còn kịp trông thấy số chiếc xe ô-lô hòm trên đó có hai người lạ mặt. Xe rẽ về phía sở cảnh sát hàng Trống và chạy rất nhanh.

Phong bức đọc quay vào, thì người thiếu nữ dị-kỳ đã không còn đó nữa.

VIII

LÊ PHONG biết không thể tìm thấy người thiếu nữ tình quái kia được, chỉ đưa mắt nhìn khắp nhà hàng một lượt, rồi bước ra. Anh nghĩ thầm :

Mai Hương, Henri-tte Mai Hương... Con gái Annam vào làng Tây. Nhà giàu lớn... Người lanh lẹ một cách lạ xem ra học thức rộng nữa. Ờ ! Thế mà...

Anh không có thể hiểu đối với vụ án mạng cô ta có liên lạc thế nào. Theo các việc xảy ra thì một là cô chủ mưu việc này, hai là cô là một tay lanh lợi của bọn sát nhân. Một bọn sát nhân hành-dộng rất lạnh lẽ, rất chu đáo, rất bí mật, chẳng khác gì một đảng gian ác-tổ-chức rất khéo ở các nước Âu tây.

Mà cả người thiếu-nữ cũng vậy. Cũng lạ lùng, cũng hiểm thấy, cũng có những cử chỉ dị thường của một con nữ tặc bên Mỹ hay bên Anh. Ta có ngờ đâu rằng nước Nam này lại nảy nở ra những vật quái ác thế.

Anh nghĩ đến lúc những người thiếu-nữ thoát khỏi tay anh một cách dễ dàng như mấy lần trước, thì tự hỏi-then thế nào một người bị kẻ khác khinh thường, coi mình như một trò cười. Rồi nghĩ đến lúc cô ta trông thấy hai tên lạ mặt ở trong hiệu Gô-đa, thì Phong không thể nén được giận :

— Ô ! Nó quý-quyet đến thế là cùng ! Cái vẻ tươi cười thần nhiên lúc đối diện với ta sao mà đóng khố o thế... Ti nữa ta đã tưởng là ta nghĩ lầm, ti ta tin rằng nó chỉ là một người thiếu nữ thích mạo hiểm và để ý đến vụ án mạng cũng như ta. . Ngờ đâu, chính nó đã đánh tháo hai tên kia, nó toan giữ ta lại lúc ta chạy đuổi theo chúng.

Phong bức tức lắm. Anh lại buồn nữa. Bây giờ là lúc anh không được bán tin bán nghi về cái « tội ác » của người con gái, là lúc anh đã chắc chắn biết rằng cô chỉ là một nhân vật nguy-hiểm; anh thấy

ảo não và có những cảm tưởng chua cay anh chưa từng có bao giờ.

Phong gọi một chiếc xe, lên reo người xuống nệm x , bảo xe chạy về phía chợ lòng Hòm, rồi ngồi bàn thần trên đó. Anh lắc đầu thở dài :

— Trời ơi, tại sao một người có duyên, một bực nhan sắc đến thế kia, lại học thức, lại giàu có... mà lại đi làm những việc tối tăm đến thế Giết người ! Hay chẳng gì cũng đồng mưu với một bọn giết người... Tiế nghĩa là tay kia đã đứng vào máu ! Đã thành một kẻ đáng khinh bỉ, đáng thù. Tại sao những việc ghê gớm ôi mặt kia chẳng là những việc dành riêng cho bọn mấy tên đàn ông thô bỉ, độc ác kia ? Tại sao lại có tay một người thiếu nữ trong đó ? Hừ ! Tại sao ?

Phong lấy làm lạ rằng sao mình lại có những ý-tưởng hân khoan vừa rồi. Một lần, anh theo đuổi dò xét một việc gì, anh có cái tâm trạng sáng suốt, bình tĩnh của một nhà khoa học thần-nhiên tra cứu. Lần này lại khác. Anh thấy lòng bối rối, trí mờ ám nghị lực cũng như thiếu sót ; anh không kịp phân biệt rõ một manh mối nào trong bao nhiêu trường hợp vừa qua.

Phong nhấc đi, nhắc lại một trăm lần rằng Mai-Hương, người thiếu nữ dị kỳ, là một kẻ nay mai anh sẽ đưa ra trước công lý với hao nhiều điều buộc tội ghê gớm, khe khắt. Nhưng trong thâm tâm của anh, anh lấy làm khổ sở lắm không chắc anh đã có can-đảm làm.

Phong sức kinh ngạc mà nghĩ rằng :

— Hay là...

Nhưng anh chưa dám tự thú thực với mình cái điều nghĩ đó. Anh chỉ vội vàng trách anh, giận anh hết lòng, hết sức, và cho rằng mình vừa có những ý tưởng điên cuồng. Anh xua tay lên gió như ruồng đuổi cái ám-ảnh, miệng nói :

Không ! Không ! Không thể thế được.. Ta điên hay sao ? Không !

Người phu xe đang cầm cổ chạy, bỗng đứng lại ngoảnh đầu ra ý hỏi anh. Phong, bật cười :

— Ô ! Vô lý ! Không, cứ kéo !

(Xem tiếp trang 14)

HOTEL & CAFÉ DE LA PAIX

HOÀN TOÀN CHỈNH-ĐÓN LẠI

THAY CHỦ MỚI

Từ nay tiệm cơm tây DE LA PAIX là nơi hẹn-hò của các bực phong-lưu Việt-nam, vì ở đây cách tiếp đãi bao giờ cũng chu-đáo và lịch-sự — Bếp khéo và rượu ngon — Cơm sang giá từ 1\$20 một bữa, rượu ngoài — Có phòng ăn riêng để đặt tiệc — Có phòng rộng rãi, lịch-sự cho thuê, giá từ 1\$50.

CHỦ-NHÂN

Kiểm Quản Lý
CH. GUILLOT

CINÉMA PALACE TỪ NAY TUẦN LỄ NÀO CŨNG ĐOÀN CHƯƠNG TRÌNH HÔM THỨ SÁU

Từ thứ sáu 14 đến thứ năm 20 Février 1936

VOICI LA MARINE

Phim Mỹ của hội Warner Bros First National do ông Lloyd Bacon dàn cảnh — Những tài tử có danh tiếng sau này sắm những vai chính : James Cagney, Pat O'Brien, Glorie Stuart và Frank Mac Hugh, Phim chụp rất công phu phong cảnh rất lạ lùng đẹp để lại có đủ cả các thứ tàu bay, tàu chiến, tàu ngầm, chuyện vui suốt từ đầu đến cuối lại thêm những điệu âm nhạc của lính thủy nghe rất êm tai thú vị.

CINÉMA TONKINOIS TUẦN LỄ NÀO CŨNG ĐOÀN CHƯƠNG TRÌNH HÔM THỨ TƯ

Từ thứ bảy 15 đến thứ ba 18 Février 1936

SON AUTRE AMOUR

Chuyện phim vừa vui vừa cảm động eo le xem rất thú vị do những tài tử Constant Rémy, Jeanne Boitel, Alice Tissot và Sarturnin Fabre sắm những vai chính.

CHIẾN TRÀ MÀN SẼN

Truyện ngắn của Khai-Hung

NGUUYÊN ngồi xuống ghế tựa, đưa mắt nhìn một lượt các vật bày trong gian phòng ấm cúng, thân mật.

Lần đầu, chàng nhận lời đến nhà thăm cô bạn gái quen biết ở một buổi hội họp nói chuyện văn-chương. Nhưng gian phòng, chàng tưởng như đã bước chân tới nhiều lần rồi, tuy không nhớ vào hồi nào.

Một người hầu gái bụng ra đặt trên kỷ hai chén trà mạn sen và nói cô chủ nàng sắp ra.

Hương trà thơm ngát tỏa ra càng phảng phất gợi trong kỷ ức chàng những kỷ niệm lơ mơ xa xa.

— Anh Nguyễn !

Nguyễn vội đứng dậy, ngả đầu chào, và đỡ bàn tay nhỏ nhắn để bắt.

— Anh tha lỗi cho em, em để anh đợi lâu quá, mời anh soi nước.

Nguyễn mỉm một nụ cười vợ vâng, ngồi xuống ghế. Giọng nói ấy, tiếng cười ấy, chàng cũng đã nghe thấy từ mười mấy năm về trước.

Bỗng chàng lưu ý đến bức hình một người thiếu nữ đặt trên lò sưởi.

— Thưa cô, ảnh ai, tôi trông quen quen.

Thiếu-nữ phá lên cười :

— Anh không nhận ra ? Ảnh ma-ma đây, chụp đã gần hai mươi năm nay, giống em thế mà anh không nhận ra được à ?

Nguyễn lần lượt nhìn thiếu nữ và người trong ảnh :

— Vâng, giống thực, giống lắm.. nhưng mà...

— Nhưng mà sao, thưa anh ?

— Không.

Nguyễn nưng chén trà uống cạn, rồi đứng dậy cáo biệt.

— Anh vội vàng thế? Hãy ngồi chơi đã. Mẹ em vừa về Hà-thành thăm em đấy. Mẹ em biết tiếng anh nên chỉ muốn được gặp mặt anh.

— Thưa cô, quả thực hôm nay tôi bận lắm, xin để khi khác.

— Vâng, thì anh về, nhưng xin anh một chữ ký vào tập thơ này.

Thiếu-nữ ra tút rút một quyển sách vừa mua đưa cho Nguyễn. Chàng mỉm cười, cái mỉm cười tự phụ của tác giả ngấm tác phẩm của mình ở trong tay một cô gái đẹp :

— Có mua ? Rồi tôi vô tâm quá,

chưa gửi tặng cô.

— Mua cũng thể. Nhưng anh cứ để tặng đấy nhé, để một câu gì thật thân mật... Mà xin anh ký tên thực cho, chứ đừng ký biệt hiệu đấy.

Nguyễn đỡ lấy quyển sách, suy nghĩ một lát, rồi viết :

« Kính tặng cô Y-Lan.

Người bạn-gia của cô. »

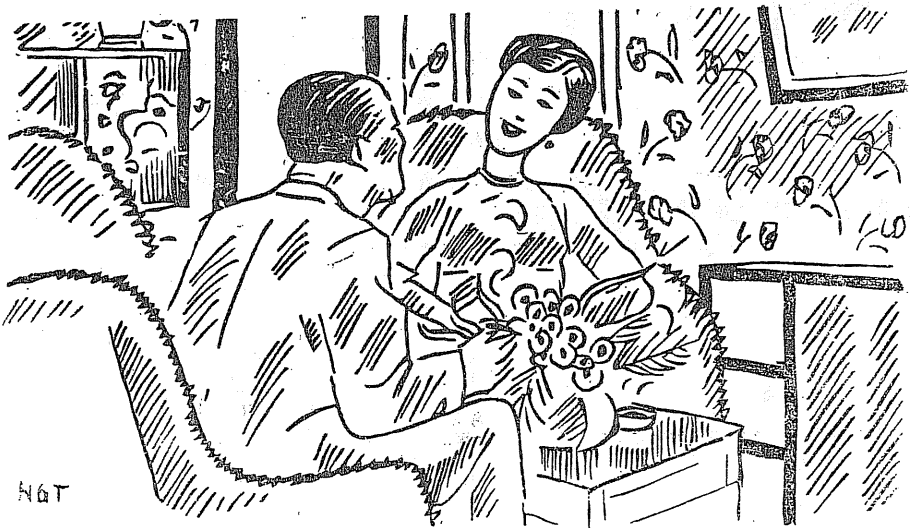
Y-Lan có ý không bằng lòng, lạnh lùng đưa tay bắt tay Nguyễn.

Về nhà, Nguyễn buồn rầu chống tay ngồi nghĩ. Trời ! Thảo nào mà chàng ngờ ngợ. Thì ra Y-Lan là con Anh-Tú.

Mười tám, mười chín năm trước, chàng cùng học một lớp với Anh-Tú

— vì chàng vẫn thích chơi vãn — mỗi khi gặp duyên mới, lại hay như hồi mới quen Anh-Tú. Ngày nay, thời gian đã điễm bạc trên đầu chàng mà lời cùng ý trong thơ của chàng vẫn trẻ, mà trái tim chàng vẫn không già. Đến nỗi đứng trước các cô thiếu nữ, chàng quên hẳn tuổi mình, và tưởng mình mới mười bảy, mười tám như bọn họ, rồi nỏ đùa, cười hát, chạy nhảy với họ, tựa một bầy học sinh nghịch ngợm.

Chiều nay, chén trà mạn sen hương ngát đã nhắc chàng nhớ tới biết bao chén trà mạn sen trong quãng đời dĩ vãng, từ chén thứ nhất ở phòng khách nhà Anh-Tú, một buổi chiều xuân, đôi bạn tri kỷ

trong trường Cao-dẳng sư phạm.

Tình bè bạn của hai người tuy rất thân mật, song chỉ là tình bè bạn và không bao giờ ra ngoài giới hạn tình bè bạn. Anh-Tú cho là thế. Mà Nguyễn cũng tưởng là thế.

Mãi lúc Anh-Tú lấy chồng, Nguyễn mới kịp nhận ra rằng tình yêu đương đã nhòe từ lâu trong lòng chàng. Rồi mỗi người đi một ngã trên con đường đời. Nguyễn cố quên và cố xa lánh người bạn gái đã vô-tình khiến chàng mang một vết thương lòng.

Nhưng vết thương ấy, hàn kín ngay. Đối với người dễ quên, dễ sống như Nguyễn, thì chẳng một sự khổ thống nào có thể ăn sâu vào tâm hồn được. Vì thế, nay chàng vui với cô Tuyết, mai chàng thăm với cô Mai, kia chàng chung sống với cô Hồng. Và những bài thơ của chàng

ngồi nói chuyện tương lai.

Mấy hôm sau Y-Lan viết thư khẩn khoản mời Nguyễn đến chơi ngay.

Nguyễn vừa bước vào phòng khách Y-Lan đã vội vàng giới-thiệu chàng với khắp mọi người, với bầy bạn trẻ của nàng và cả với Anh-Tú, thân mẫu nàng nữa...

Anh-Tú kinh ngạc, đăm đăm nhìn Nguyễn :

— Trời ơi ! tưởng ông bạn của Y-Lan là ai, té ra anh Nguyễn.

Y-Lan thích tri cười khanh khách :

— Ô ! Me biết anh Nguyễn ?

— Lại chẳng biết !

Mặt Nguyễn nóng bừng. Nguyễn ấp úng chào :

— Thưa bà...

Thấy người bạn xưa ngơ ngác,

Anh-Tú hỏi :

— Anh quên tôi rồi ?

Nguyễn mỉm cười :

— Thưa bà, tôi quên thế nào được.

Anh-Tú ngấm-nghĩa bạn :

— Vẫn trẻ nhỉ ?

— Thưa bà, ở đời vẫn có hạng người không bao giờ già.

— Để thưởng hạng người ấy uống thuốc tiên.

— Chính thế. Thuốc tiên của họ là lòng « vô tư tự ».

Y-Lan cướp lời hỏi mẹ :

— Thưa me, anh Nguyễn đã nhiều tuổi rồi à ? Sao con trông còn trẻ thế ?

Nguyễn mỉm cười :

— Thưa cô, cũng khá nhiều thôi, nghĩa là gấp ba tuổi cô.

Y-Lan kinh ngạc, kêu :

— Băm sáu ?

Nguyễn thần-nhiên :

— Băm bảy.

Y-Lan buồn rầu, lặng lẽ nhìn Nguyễn.

Rồi mấy tháng sau, Y-Lan lấy chồng.

Nguyễn buồn, vì Nguyễn đã bắt đầu yêu Y-Lan, yêu thắm thía, yêu tha thiết.

Nhưng cũng như thời Anh-Tú lấy chồng, cũng như thời cô Lý, cô Liên, cô Phụng đi lấy chồng, cái buồn ấy chẳng thể mọc rễ trong trái tim chàng được. Nó cũng mau bị chàng quên, như mùa xuân tới, người ta quên mùa xuân qua.

Rồi trên con đường đời vô gia-đình của chàng, biết đâu một ngày kia chàng không gặp, không yêu con các bạn gái khác, con cô Hương, cô Lý, cô Liên, cô Phụng ?

Chàng yêu, yêu cho tới ngày vĩnh biệt cõi trần, yêu cái xinh đẹp, yêu cái dịu dàng, mềm mại lông lẩy, rục rỏ, diễm kiều. Vì tâm hồn chàng là tâm hồn một thi-sĩ.

Rồi cũng như cây hồng gặp mùa xuân nảy nở những bông hoa thơm, mỗi lần, ái-tình hoặc ám thầm kín đáo, hoặc tha thiết nồng nàn lại nảy nở ra dưới ngọn bút chàng, những áng thơ lời văn xinh đẹp, ý tứ âu yếm, dịu dàng, dịu dàng như chén trà mạn thoang thoang hương sen để trước mặt chàng...

Khai-Hung

Có một không hai

Rừng nhưng là tên riêng mà các quý bà quý cô đã tặng cho Tiệm chính Bombay, 39 hàng Khay Hanoi, tưởng cũng không phải là quá vậy. Hiện đã về rất nhiều; Nhung Kim cương, nhung the đủ các màu, nhung the toàn tơ, infroissable, bordeaux đủ các màu, thắm nhạt, nhung Peluche may manteaux và capes, Laine chiné, Laine Longeo và đủ các hàng Gấm, Satin, Đoạn và nhiều hàng lạ nữa.

Rất nên chú ý !!!

Len, Da, Xa-tanh, Nhung, và đủ các thứ tơ lụa dệt theo tối-tân (1935 - 1936) mới sang rất nhiều đề may — y-phục phụ-nữ và áo-phục. — Vì buôn hàng tận gốc nên bán được giá hạ hơn hết mọi nơi.

Hàng tốt giá hạ thật thà

LÀ BA PHƯƠNG-TRÂM CỦA HIỆU :

MAI-ĐE

26, Phố Hàng Đường, Hanoi

VIỆC PHÁP-LUẬT

Nhà cố-vấn pháp-luật chuyên môn phổ hàng Gia. Luật khoa cử nhân, nay ở : số 83 phố Quan Thánh — Hanoi (AVENUE GRAND BOUDDHA)

Việc kiện cáo, đơn từ, hợp đồng, văn tự, chia cửa, v. v. . .

Giờ tiếp khách :

Buổi chiều từ 5 giờ đến 7 giờ
Buổi tối từ 8 giờ đến 9 giờ

ICH-HUU

TUAN BAO RA NGAY THU BA

ICH-HUU TUAN-BAO

- là tờ báo của khắp mọi người,
- là người bạn có ích của hết thảy mọi nhà,
- là tờ báo khác hẳn những tờ báo đã có,
- phần nhiều mục chưa thấy ở báo nào.
- Đáng-dẫn, có ích, hoạt-động, vui-vẻ là những linh-chất cốt-yếu của Ích-Hữu Tuần-Báo

SỐ 1 RA NGÀY 25 FÉVRIER

MỖI SỐ 5 XU — NỬA NĂM : 1\$25 — CẢ NĂM : 2\$50.

Mua Ích-Hữu Tuần-Báo lệ trả tiền trước. Thư và mandat gửi về :
Imprimerie Tân-Dân, 93, Rue du Colon, Hanoi (đừng để tên riêng ai).

ICH-HUU

TUAN BAO RA NGAY THU BA

??

ĐIỀU KINH BẠCH ĐÁI HẠ

(BẠCH TRỌC KHÍ HƯ)

SU'U ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN

(TRỊ BỆNH PHONG TÌNH)

cùng các thứ thuốc cao đơn hoàn tán của

Nhà thuốc ÔNG TIỀN

82, 84, 86, 88, 90, 92 RUE P. BLANCHY PROLONGÉE

PHU-NHUAN — SAIGON

Téléphone : 1079

Đại cục phát hành toàn xứ

Bắc-kỳ Trung-kỳ và Lào

68, PHỐ HÀNG GIẤY HÀ-NỘI

Téléphone : 188

CHI-CỤC HÀ-NỘI : 57 PHỐ HÀNG LỘN

Có bán nhiều nhất tại 38 phố Huế Hà-nội

và trên 900 Đại-lý ở Đông-Dương.

Mai - Hương và Lê-Phong

(Tiếp theo trang trước)

Rồi lấy thuốc lá hút, Phong thở một nơi rất dài, rất mạnh, đôi mắt lạnh lẽo ngược trông những ngọn cây lần lượt qua trên đầu anh.

Qua nhà số 99, anh liếc mắt nhìn thoáng vào một cái, biết cô Lý tuyết Loan vẫn ở sở Mật thám chưa về, toan đi thẳng, bỗng thấy tên đầy tớ mở cổng chực ra.

Anh nện gót giày ngừng xe lại gọi khẽ :

— Đan !

Tên đầy tớ nhận được anh ra đáng mừng và hỏi Phong :

— Thế nào? Sao lúc này anh đi ngay thế ?

— Yên đã. Ta đừng tránh ra một chỗ nói chuyện tiện hơn. Hai người đã qua đây rồi chứ ?

— Ba Cụt với Chủ Du ấy à? Rồi. Tôi thấy họ đi ô-tô đến đây đỗ lại một tí rồi đi ngay. Đi về phía Bờ-hồ.

— Thế không dặn gì thêm ư ?

— Không. Dặn gì thì họ sai người dặn.

Không bao giờ họ bảo thẳng tới... Vả lại..

— Được rồi, còn Loan vẫn chưa về ?

— Chưa. Thế anh cũng chưa gặp họ ?

« Họ » đây vừa có thể là hai người lạ mặt, vừa có thể là cả một đảng hai người đứng đầu. Phong chưa biết tên Đan muốn nói đến ai, nên trả lời một câu không nhất định :

— Chưa gặp. Vội. Thôi tôi đi. Cần thận nhé.

Phong muốn hỏi thêm, nhưng sợ tên đầy tớ sinh nghi, nên anh bí mật đưa mắt cho nó một cái, rồi quay gót.

Lúc trở lại chỗ xe hơi của anh đỗ, Phong mỉm cười, soa tay :

— Trần xuân Đan tức Hồng, Mai Hương tức người thiếu nữ dị kỳ. Ba Cụt tức người cắt tay, Chủ Du tức là người lạ mặt thứ hai... Được rồi, cái đầu mỗi giây của mớ bông bong ta đã gần tìm được thấy.

(còn nữa)

Thế Lữ

TIÊU SƠN TRẮNG SĨ

(Tiếp theo trang 11)

Nghe cô hàng nói, các thầy đồ mướn mồ hôi. Nguyễn Thanh lại phải đảm nhận việc viết liên, vì chàng biết rằng chữ Trịnh Nhị xấu như gà bới. Và hỗn ông khóa nghe đầu đầu ỷ vào lưng Trịnh Nhị mà chơi bời phung phí, nên phải luôn luôn chống đỡ, che chở cho chàng.

Viết xong vẽ câu đối với giòng lạc khoản « Trịnh Nhị Thanh nề mặc khách dễ ». Nguyễn Thanh, chừng biết cô hàng là gái chẳng vừa, liền bầm bạn bè cáo biệt để lui vào tửu quán nghỉ ngơi.

Cô hàng khúc khích cười, treo đôi liên lên cột, lăm bầm nói :

— Một bên đã có chữ. Còn một bên... hãy để đấy.

(Còn nữa)

Khải Hưng

Xin ân xá cho các chính-trị phạm Việt-Nam.

Lê Noël vừa rồi, nhà nữ phóng viên Andrée Viollis, tác giả cuốn « Indochine : S. O. S. » cùng giáo-sư Félicien Challaye và nhiều nhà chính-trị, nhà báo khác có ký một bức thư đệ lên quan tổng trưởng bộ Thuộc-địa xin ân xá cho các chính-trị phạm ở các xứ thuộc địa. Bức thư ấy có đoạn :

« Hiện nay trong các đề lao Đông-dương có hàng vạn chính-trị phạm. Những người đó phần lớn là do các trường học Pháp đào tạo ra và đại-biểu cho hạng tiềm nhiệm Âu hóa sâu xa hơn cả trong dân chúng. Họ chỉ có cái tội tin rằng lý tưởng về tự do, bình đẳng và bác ái đã

VIÊN-ĐÔNG TỒN-TÍCH HỘI

Cửa Hội tư - bản SEQUANAISE thành Ba-lê lập nên Công-ty vô danh hùn vốn 4.000.000 phật-lãng, một phần tư đã góp rồi Công-ty hành-động theo chỉ-đụ ngày 12 tháng tư năm 1916

Đăng-bạ Hanoi số 419
Món tiền lưu - trữ (Tinh đến ngày 31 Decembre 1934 440.586\$57 để Hội hoàn vốn lại cho người đã góp).

GIÚP NHỮNG NGƯỜI ĐỀ DÀNH TIỀN
Tổng-cục ở HANOI 32, Phố Paul-Bert. — Giấy nói số 892
Sở Quản-lý ở SAIGON 68, đường Charner. — Giấy nói số 1099

Bảng xổ số hoàn tiền về tháng Janvier 1936

Mở ngày thứ năm 30 JANVIER 1936 hồi chín giờ sáng tại Sở Quản-lý ở số 68 đường Charner tại Saigon, do ông MARTIN (AI) chủ-nhiệm báo Công-luân chủ- tọa, ông HA-VAN-LUONG và ông HUYNH-VAN (IAC) dự- tọa.

Những số trúng	Danh sách các người trúng số	Số tiền hoàn lại
	Lần mở trước: Hoàn vốn Hội-phần	
	Những số đã quay ở bánh xe ra : 5017 - 6069	
36.069	M. VAN RYSWYCK, Công-ty cất rượu Đông-pháp, 50, đường Hàng Cỏ, Hanoi.	5.000\$00
	Lần mở thứ hai: hoàn nguyên vốn	
	Những số đã quay ở bánh xe ra : 169 - 168 - 1851 - 990 - 40 - 1062 - 1025 - 724 - 2745 - 893 - 1056 - 2559 - 1221 - 1455 - 168.	
169	M. TRAN-VAN-ANH, Ấn-quán ở số 37 phố Sabou-rain, Saigon.	1.000\$00
9.990	M. VO NGOC HAP, Buôn bán ở Qui-Nhơn.	200 00
12.040	M. A. T. Meallares, ở số Bùn-diện, phố Miche Saigon	500.00
19.025	M. PHU-NGUON c/o M. ICH-THANH, hàng Bạc ở Vinh Thanh-Van.	500.00
26.745	M. HOANG-VAN-BOC, (ý-trưởng làng Hà-Niêm, gần Thanh-Hoa.	200.00
31.056	M. P'AM-DO-UNG, Ty rượu « Văn-diễn » ở 251, phố Protectorat, Nam-Định.	200.00
40.455	M. PHAM-XUAN-DONG, Thư ký, 20 phố Mission, Hanoi.	200.00
42.166	M. VU-DUY-KY, buôn bán ở phố Ai-Mộ, Gia-Lâm gần Hanoi.	200.00

Lần mở thứ ba:khởi phải góp tiền tháng
Những người có tên sau này trúng số được lĩnh phiếu miễn trừ, trị giá kê ở cột thứ nhất, có thể bán lại ngay theo giá tiền kê ở cột thứ hai.

Những số đã quay ở bánh xe ra : 1.236 - 453 - 956 - 2.402 - 2.315 - 1.938 - 2.254 - 1.931 - 2.146 - 2.611 - 192 - 1.747 - 1.162 - 2.920 - 713

	Cột thứ nhất	Cột thứ hai
6.956	M. G. TARDIVEL, Nghe giấy điện-thoại ở đường Gia-long Hanoi	500\$00 274\$50
26.146	M. HUYNH-TAN-SUM, Chỉnh-lồng ở An-than-Thương Sadoe.	200.00 104.00
37.162	M. DAO-THI-NGOC, buôn bán ở Lang-Son	200.00 102.40
41.920	M. LE-VU-AN, con ông Lê-van-Ty, giáo học ở Tuyên-Hoa gần Đông-Đet.	200.00 100.80
42.713	Phiếu này chưa phát hành.	

Những kỳ xổ số sau định vào ngày 28 Février 1936 hồi 9 giờ sáng tại Sở Tổng-Cục ở số 32, phố Tràng-Tiền tại Hanoi

Hội-cập-nhiệm người đại-lý có đơn báo-chắc-chắn

do chế độ dân chủ Pháp tạo ra thì cũng có thể thi hành ở các thuộc địa được.

« Họ đã phải đem xử án một cách mà đến nhiều người Pháp cũng phải cho là bất công, hoặc nhiều khi phải lấy làm bất bình. »

« Những án ấy thường nhiều khi nặng hơn cái tội họ bị tòa truy-lố. Bởi vậy chúng tôi xin quan Tổng-trưởng ân xá cho hạng ấy. »

Kết quả kỳ thi cử-nhân luật

Chiều hôm 8 février, đã có kết quả kỳ thi cử-nhân luật-khoa. Năm thứ ba, có 8 thí sinh trúng tuyển như sau này :

MM. Bonhomme, Hérisson, Tạ-như-Khuê, Nguyễn-Lương, Đinh xuân-Quảng, Vũ-dinh-Hoè, Nguyễn-văn-Huyền và Tạ-văn-m.

Xin có lời mừng các ông cử mới.

Vào văn đáp kỳ thi tri-huyện

Hanoi. — Đến 14 Février này sẽ thi văn đáp kỳ thi tri huyện. Mỗi thí-sinh được 3 giờ để tra cứu sách vở trước khi ra ứng đối chừng nửa tiếng đồng hồ.

Ở Huế sẽ thi văn đáp vào ngày 18 và 19 Février.

Học-lăm cấp cho học trò

Huế — Muốn khuyến khích cho thiếu niên tông học các trường Hoàng-thượng đã đặt ra 5 phần học-lăm để cấp cho học sinh như sau này :

Trung học Albert Sarraut : 1 phần học lăm : 250p.

Trung học bảo hộ : 2 phần học lăm, mỗi phần 200 \$

Cao đẳng luật học : 1 phần học lăm 250p, Y học và Bảo chế : 1 phần học lăm : 250p.

Việc lòi thối ở cương giới Nga, Mãn

Tokio 2/2— Ở miền cương giới đông bộ Mãn-châu quốc, các linh coi biên thù nổi loạn. Linh chính phủ cử ra dẹp bị chết 11 người và bị thương 10 người.

Linh khởi loạn do 20 sĩ-quan Nga chỉ huy và có nhiều súng kiêu Nga.

Chính phủ Mãn-châu và chính phủ Nhật đã phản đối với chính phủ Nga về việc người Nga giúp quân nghịch.

TIN LÀNG BÁO

« ĐÔNG-DƯƠNG CHIẾU ĐÔNG » tháng ra ba kỳ. Giá báo : một năm 2 \$ 50, 6 tháng 1 \$ 30, mỗi số 0 \$ 07. Báo quán : 108 Bd de la Somme de Saigon.

« TIẾN BỘ TUẦN BÁO » thay cho Bắc-ninh tuần báo », hôm 23 1-36 đã ra « số ra mắt quốc-dân » Chủ nhiệm kiêm chủ bút, ông Trần đức-Bích, quản lý ông Nguyễn-văn-Điêm.

« CẬU ẤM » nhi đồng giáo dục tuần báo, của ông Nguyễn-đức-Phong, tạm nghỉ vài kỳ để lập nhà in in lấy. Đến 12 Février lại xuất bản như thường.

« LA NOUVELLE REVUE INDOCHINOISE » nguyệt báo, do bà Christiane Fournier đứng chủ nhiệm đã ra số 1, dày non 60 trang, bán 4 fr. mỗi số, 40 fr. một năm Tòa soạn : Camp des Mares Sa gon ; trị sự : Vinh (Annam).

— Vẫn thấy người ta nói nhân nãi quý hơn vàng mà không biết mua đâu được cái thứ nhân đó.

CÓ BỆNH CHỮA BẰNG THUỐC VO DINH DAN

THÌ KHỎI NGAY

thuốc bổ ở Viên Đông (CỨU LONG HOÀN)

(tên thuốc cầu chứng tại tòa) Chuyên trị những chứng bệnh như sau này :

1-) Già cả mệt nhọc ăn ngủ thất thường ; hay đau vặt, nhức mỏi bản thân, hay ăn-sầu đã dươi. — 2-) Đàn ông yếu nhược, tinh lực khiếm khuyết; đau lưng, mỏi gán, hình vóc tiêu tụy, kém huyết, ốm xanh, làm việc ít mà mau mệt. — 3-) Đàn bà mất máu ăn ít ngủ ít, hay bồi hồi, hay mệt ; hay quên, sanh ốm bất cứ do nguyên nhân nào. — 4-) Con nít : chậm lớn, ốm o, làm biếng ăn, chậm lực thiếu trí khôn, hay đau vặt. — 5-) Không bệnh : nên uống, thay mau lên cân mập sung sức, khí huyết cường kiện. Đi xa thức đêm uống một hoàn thấy khỏe.

Thực là một thứ thuốc vừa bổ vừa trị bệnh, công hiệu phi thường. Từ 7 năm ra đời chưa có thuốc nào tranh đặng.

Hộp 10 hoàn 5\$50. Hộp 4 hoàn 2\$50. Hộp 2 hoàn 1\$10

DẦU CỬ-LÀ VO-DINH-DAN

THOA UỐNG TRỊ BẢ CHỨNG HAY HƠN HẾT

0\$10 1 lọ

số 60

HUÊ LIỄU GIẢI ĐỘC HOÀN

(Trị lậu, Giang mai, Sang độc)

Thuốc này trị được ba chứng bệnh ? Lậu, Giang mai, hay là hội soái Bệnh mới phát hay kinh niên, uống vào cũng tuyệt nọc. Phương thuốc Huê liễu giải độc hoàn này không công phạt, không hại đường sinh dục. Uống vào thì cứ hòa hườn, chạy khắp cả châu thân sát trùng, trừ nọc cả ba thứ bệnh, rồi đuổi độc ra ngoài

Dùng thuốc này mỗi bữa thì mỗi bữa trừ được một mớ trùng độc. Cứ thế mà trừ lần, nhẹ trong 50 ngày nặng hai tháng thì tuyệt nhiên trong mình không còn bệnh nữa. Dầu là bệnh mới hay bệnh đã kinh niên cũng vậy.

Chúng tôi tưởng cái phương lược trị bệnh phong tình như thuốc Huê liễu giải độc hoàn của chúng tôi là đúng phép, vừa trị được bệnh vừa được trừ căn.

Còn bảo uống vào nội năm ba ngày cho hết bệnh, cho rút mủ lập tức như nhiều thứ thuốc đã rao, thì chúng tôi giám tưởng đó là chỉ uống cấp thời cho đỡ bớt chớ không khi nào trị bệnh đặng.

Thuốc Huê liễu giải độc hoàn bảo chế toàn bằng những dược bổn xử trị một cách chắc chắn và tuyệt nọc, bất câu là trị riêng một bệnh hay là trị một loạt ba chứng nói trên đây. . . . . 1 hộp 1 \$ 00

BÁN TẠI VÔ-ĐÌNH-DÂN DƯỢC PHÒNG

13, PHỐ HÀNG NGANG HANOI. — SÁNG LẬP NĂM 1921

323, RUE DES MARINS, CHOLON

VÀ CÁC PHÂN CỤC TRONG ĐÔNG-DƯƠNG

La cigarette de Madame

AGENTS GÉNÉRAUX

ÉTABLISSEMENTS BOY-LANDRY

CẮT TỜ QUẢNG-CÁO NÀY MANG ĐẾN BÀN-HÃNG BOULEVARDS ROLLANDES ET RIVIÈRE A HANOI và BOULEVARD PAUL BERT A HAIPHONG mua một gói Fancy Dress sẽ được một quyền lịch bờ-lóc ngày tây

Le paquet de 10 cigarettes

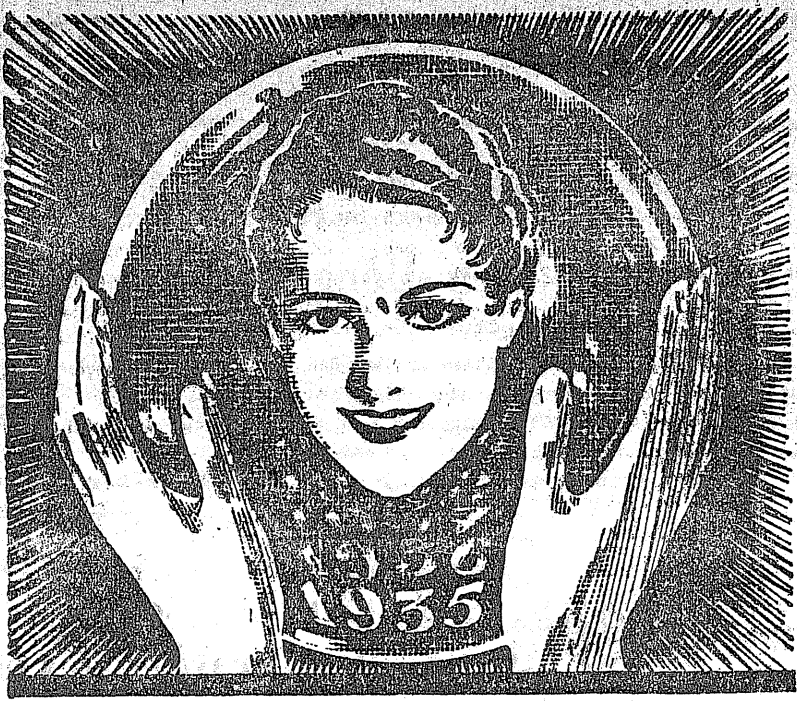
0 \$ 1 0

Tabac blond de Virginie sélectionné

c'est un produit JOB

CÁCH HƯỞNG-DẪN TỰ-NG-LAI MỖI! CÁC BÀ, CÁC CÔ HẸY NÊN DÙNG THỦ

Dù mình sinh ngày nào mặc dầu, những sự đặc-thắng mà mình chiếm-đoạt được năm nay, và sau này, không phải là do nơi số mệnh, mà chính là nhờ ở mình vậy.

Các bà, các cô, ngày nay ai cũng có thể làm cho da-dễ trẻ-trung lại được, dù da-dễ đã bị răn-reo, phai-lạt. Do một phương-pháp khoa-học tinh-vi của Bác-sĩ Stejskal ở trường Đại-học ở Vienne, người ta đã tìm thấy ở những súc-vật nhỏ một chất có thể bôi-bỏ lại da-dễ gọi là Biocel.

Hiện nay chất đó chuyên dùng làm kem Tokalon màu hồng.

Tốt trước khi đi ngủ bôi thử kem này, thì da-dễ sẽ trở nên tươi-tắn, mịn-màng; sáng-dậy dùng thử kem màu trắng không mờ. Thử kem này làm mất những lỗ chân-lông mở

rộng, chăm-hương và nét phai-lạt của da-dễ. Thử kem này rất trắng, rất bõ, và không hại da.

Các bà, các cô hãy nên dùng thử cách «cải lão hoàn-đồng» giản-dị này, rồi ra vì sự thay đổi màu nhiệm của sắc mặt, tương lai của các bà, các cô sẽ đầy giấy những hạnh-phúc và sự đặc - thắng trong tình trường.

Xin bảo-đảm sự kết quả tối-mỹ, nếu không sẽ hoàn tiền.

KEM PHẦN TOKALON

BÁN TẠI CÁC CỬA HÀNG LỚN Ở BẮC-KY VÀ TRUNG-KY — ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN Ở BẮC-KY VÀ TRUNG-KY
MARON, ROCHAT ET Cie — 45, Bd GAMBETTA A HANOI

bị phạt 1000\$

Bản hiệu đã từng nghiên cứu hơn 20 năm, mới chế ra được thứ rượu «CẤP KẸ HỒ CỐT» trước chỉ để cho người trong hiệu và bà con quen thuộc dùng, bất kỳ nam phụ, lão, ấu đã dùng qua cũng công nhận rằng thứ rượu này rất là kinh nghiệm.

Nhà Đoàn đã khám nghiệm thứ rượu này đúng vệ sinh, đã cho phép bản hiệu ngày 11 Mars 1935 chế tạo để bán ra ngoài. Bản hiệu lại mới bị nhà Đoàn phạt 1000\$00 vì khám thấy số rượu thừa trước còn lại.

Bản hiệu chuyên chế thứ rượu «CẤP KẸ HỒ CỐT» này bằng: cao hồ cốt, cấp kẹ, vương bìm bịp, sâm, nhung, kỷ quế, thượng hảo hạng, để trị các bệnh như: đàn ông, phong, tê, thử, thấp, đau tức đầu xuyên ra sau lưng, sau vai, đau bụng kinh niên, đau xương, liệt dương, phát thân, tinh khí bất cố, đàn bà, con gái: hoặc kinh nguyệt bất điều khí hư, huyết hư, sinh ra xanh sao, gầy yếu, gần đến ngày kinh hay đau bụng, chóng mặt dùng thứ rượu này thì được béo tốt, khỏe mạnh, đàn ông thì chẳng dưng cường khí, đàn bà thì kinh điều, huyết tốt, thai sinh giai, đàn bà mới để uống một chai thì đổi máu xấu sinh máu tốt, trông thấy đỏ da ngay, thật rất là thần hiệu, các quý khách ai có dùng qua mới biết, bản hiệu không dám nói sai.

Giá bán mỗi chai lớn 01.80 là 1\$30

mỗi chai nhỏ 01.40 là 1\$00

mỗi chai nhỏ 01.20 là 0\$50

Cách dùng: sáng một chén, tối một chén, kiêng nước độ 2 giờ sẽ uống và kiêng cả cái, rau cải.

QUẢNG ĐÔNG TỈNH

BẢO DA HOAN KÍNH CẢO

Tiệm chính: Bảo Da Hoan Quảng Đông tỉnh — Tổng Đại-lý: Bảo tâm chai số nhà 13 Phố Chính Đắp-Cầu (13 Rue Principale), Bảo thuận Thân số nhà 5 phố hàng Đường Hanoi — Các chi điểm: Haiphong: Lâm Sam Kỳ nhà số 1 phố hàng Cháo (1 Rue Formose), Mỹ chân Tường, nhà số 88 phố hàng Cốt (88 Rue Maréchal Pétain) — Namdinh: Hanh Mậu nhà số 215 phố Khách (215 Rue Maréchal Foch) — Sontay Ich Sinh Đường phố Chợ Nhón — Bắcninh: Khánh Thọ Đường nhà số 122 phố Ninh Xá Gia Hưng Đường ngõ rạp hát phố Tiên An, Hoàng Hoa Y Viện nhà số 200 phố Tiên An, Đầu Hoa Y Quán nhà số 67 phố Ninh Xá.

Bản hiệu lại mới mua được 9 bộ xương hổ, 2 bộ xương Sơn dương, 1 bộ xương Gấu, nấu thành hơn 600 lượng cao, bán tại tổng Đại-lý của bản hiệu tại phố Chính Đắp-Cầu, số nhà 13, giá bán mỗi lượng là 4\$00. Xin mời các quý khách mua giúp cho, bản hiệu xin cam đoan rằng cao thật, nếu các quý khách dùng không được kiến hiệu, gửi lại giá bản hiệu xin trả lại tiền.

BẢO-DA-HOAN chủ nhân kính cảo.

MỘT THỨ THUỐC MỚI của Y-sĩ TRẦN-MẠNH-TRẮT

là người đã có công tìm được thuốc CỬU-LONG-HOÀN,
(danh tiếng khắp cả Viễn-Đông)

THUỐC SỐ

000 Tân-y Tam-Bửu-Hoàn

(Tên thuốc có cầu chứng)

(Nhà thuốc Võ-Đình-Dẫn lĩnh độc-quyền phát-hành)

Thuốc này, y-sĩ Trần-mạnh-Trắt lấy hết tài riêng về y-học và thần-học mà khảo-cứu rồi thí-nghiệm đã bốn năm nay, đến bây giờ mới chế luyện được hoàn toàn, đem cống hiến cho đời.

Công dụng của thuốc riêng để cho nam nữ thanh-niên có đôi bạn, muốn giữ gìn sức khỏe, muốn sống lâu nhiều con, chốn phòng-loan quanh năm vui thú.

Tuổi trẻ là tuổi hay làm liều, ít xét, suy, hay ý tài, ý sức. Đến những cuộc vui xác thịt, thường thường cũng hay quá. Thuốc Tân-y Tam-Bửu-Hoàn ra đời, là có ý giúp cho bạn trẻ tuổi ấy, khỏi bị bạc nhược hư thân, khỏi bị mê-muội tinh-thần, trong mấy lúc quá thích tình trăng gió.

Thuốc Tân-y Tam-Bửu-Hoàn bào chế toàn bằng những thuốc quý khó kiếm, rồi luyện theo môn học riêng, nên cái sức hay của nó được cấp-kỳ, uống chừng một hoàn trong nửa giờ, thấy hoạt động khác thường, uống đủ 1 hộp sức lực được hoàn bị. Dùng được 5 hộp, một đêm có thể làm dậu thai năm người, cổ kim Đông Tây chưa có thuốc nào được vậy.

Thuốc Tam-Bửu không phải là món thuốc chỉ làm cho dục dâm, cường âm hưng dương, như nhiều thứ thuốc của vài người ngoại-quốc đem đi bán lén trong valise, thuốc Tam-Bửu là thứ thuốc tự nó sinh ra tinh lực cho người, một cách mau chóng, dễ mà bõ bở. Dùng nó thường, người được toại chí luôn luôn, tráng kiện và thành thoi không hề biết đau lưng.

Những người có chứng liệt dương, liệt âm, hoặc phòng-sự không bền, dùng chừng một hộp thuốc này, thấy liền hiệu nghiệm.

Già cả muốn sinh con muộn, hai đêm nên uống 1 hoàn mà thôi.

Từ 20 tuổi đến 45 tuổi dùng mỗi đêm một hoàn với nước trà. Đàn ông đàn bà nên dùng 1 lượt. Kiêng ăn nhiều tỏi, ớt.

Giá 1 hộp 5 hoàn. .... 1\$50

Những gian hàng

IDEO

là những gian hàng

— to đẹp nhất —

GIẢ BẠN PHẢI CHĂNG
HÀNG TOÀN THỰC TỐT

VIÊN-ĐÔNG AN-ĐUỜNG

Cửa hàng bán sách vở và giấy bút

28, Rue Paul-Bert, Hanoi — 60, Bd Paul-Bert, Haiphong